

**ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่**

นายวุฒิสาร เจตาสัน

**การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**

พ.ศ.2551

**Factors Relating to Loan Repayment Ability of Sakofah Islam Savings
and Credit Cooperative Limited's Members, Krabi Province**

Mr.Wuttisarn J.sasn

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives
School of Agricultural Extension and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

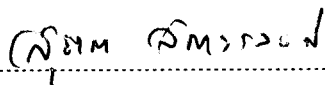
2008

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
สหกรณ์ออมทรัพย์ยะกอฟะฮิสลาม จำกัด
ชื่อและนามสกุล นายวุฒิสาร เจสาสน์
แขนงวิชา สหกรณ์
สาขาวิชา ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์โอภาวดี เข้มทอง

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์โอภาวดี เข้มทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุชาดา สลาวรวงศ์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ อนุมัติให้รับ
การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีสังข์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์

วันที่ 20 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮือสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่

ผู้วิจัย นายวุฒิสาร เจสาสน์ ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์โอภาวดี เข้มทอง ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์ 2) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นสมาชิกสินเชื่อกของสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮือสลาม จำกัด ที่มีหนี้อยู่กับสหกรณ์ จำนวน 100 คน โดยใช้เป็นแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอความร่วมมือจากสมาชิกที่มาทำธุรกรรมกับสหกรณ์ให้ตอบแบบสอบถามและส่งคืนภายในวันเดียว การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (%) อธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อธิบายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ

การศึกษา พบว่า 1) สภาพทั่วไปของสมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์ ฯ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีอาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท มีประวัติการใช้บริการสินเชื่อกกับสหกรณ์ ฯ มาแล้ว 2 ครั้ง 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮือสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ นโยบายสินเชื่อของสหกรณ์ เศรษฐกิจการเมือง การปกครองสภาพดินฟ้าอากาศ ภูมิประเทศ ระบบการสื่อสาร เทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่ง ค่านิยมส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับการชำระหนี้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮือสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ทั้งสิ้น 3) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ได้เสนอแนะ คือ พนักงานสินเชื่อมีไม่เพียงพอและควรเพิ่มพนักงานสินเชื่อเพื่อความสะดวกในการติดต่อด้านสินเชื่อกับสหกรณ์

คำสำคัญ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ความสามารถในการชำระหนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮือสลาม จำกัด

กิตติกรรมประกาศ

งานศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากท่านศาสตราจารย์โอภาวดี เข้มทอง ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความรู้ และติดตามการจัดทำงานศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ โดยตลอด จนเสร็จสมบูรณ์

งานศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้เพราะได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ กรรมการ สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะโสอิสลาม จำกัด ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจาก คุณจุฑาทิพย์ มาเคิม คุณวรรณมา จงรักษ์ เจ้าหน้าที่สินเชื่อและเร่งรัดหนี้สิน สหกรณ์ ฯ สาขากระบี่ คุณอามีนา เจสาสน์ ผู้จัดการสาขากระบี่ ที่ช่วยสืบค้นข้อมูล เอกสาร และรายละเอียดต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำวิจัย รวมถึงช่วยให้คำแนะนำแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณผู้ทำงานวิจัยทุกท่านที่ผู้วิจัยนำมาเป็นตัวอย่างในการจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ ขอขอบคุณลูกค้าสินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะโสอิสลาม จำกัด ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณนักวิชาการทุกท่านที่ผู้วิจัยนำข้อมูล มาอ้างอิงในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน ซึ่งส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ ทั้งครอบครัว เพื่อน พนักงานทุกท่าน และรุ่นพี่ที่จบการศึกษาแล้ว ที่คอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่ดีมาโดยตลอดจนทำให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

วุฒิสาร เจสาสน์

เมษายน 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญรูปภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
กรอบแนวคิดการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮิสลาม จำกัด.....	6
นโยบายด้านสินเชื่อบริการสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮิสลาม จำกัด.....	7
แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริการลักษณะของงานบริการ.....	13
แนวโน้มกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2552 หนี้เพิ่ม ออมลด กระทบสภาพคล่อง.....	25
แนวคิดในการบริหารสินเชื่อบุคใหม่ของสหกรณ์ออมทรัพย์.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	43
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิก.....	43
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ.....	46
ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ.....	51
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปผลการศึกษา.....	52
อภิปรายผล.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม.....	56
ภาคผนวก.....	57
ก แบบสอบถาม.....	59
ข ตารางข่ามานี้.....	63
ประวัติผู้ศึกษา.....	64

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบเงินออกและภาระหนี้สินของสมาชิกต่อคน.....	26
ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงความสามารถในการหารายได้.....	35
ตารางที่ 4.1 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านเพศ).....	44
ตารางที่ 4.2 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านอายุ).....	44
ตารางที่ 4.3 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านอาชีพ).....	45
ตารางที่ 4.4 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน).....	45
ตารางที่ 4.5 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ).....	46
ตารางที่ 4.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์ ฯ (ด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศ).....	46
ตารางที่ 4.7 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์ ฯ (ด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศ).....	47
ตารางที่ 4.8 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์ ฯ (ด้านนโยบายของสหกรณ์ ฯ).....	48
ตารางที่ 4.9 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์ ฯ (ด้านนโยบายของสหกรณ์ ฯ).....	49
ตารางที่ 4.10 ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของ สมาชิก สหกรณ์ ฯ.....	50
ตารางที่ 4.11 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์ ฯ (ด้านอื่น ๆ).....	51

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	3

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์เป็นองค์กรนิติบุคคล ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2459 นับจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2551) เป็นเวลา 92 ปีแล้ว ทั้งนี้เพราะสหกรณ์เป็นองค์กรที่แตกต่างจากธุรกิจโดยทั่วไป กล่าวคือ สหกรณ์เป็นของสมาชิก จะดำเนินการโดยสมาชิก และเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก ในการดำเนินงานของสหกรณ์จะอยู่ภายใต้อุดมการณ์ รวมถึงหลักการและวิธีการสหกรณ์ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานให้สหกรณ์ก้าวไปสู่ความสำเร็จ การจัดตั้งสหกรณ์มักเป็นการรวมตัวของเกษตรกรหรือผู้ที่มีรายได้น้อย เพื่อการออมทรัพย์หรือกิจกรรมที่ช่วยเหลือสมาชิกด้วยกัน โดยอาศัยเงินทุนจากสมาชิก เช่น เงินค่าหุ้น และเงินฝาก แตกต่างจากสถาบันการเงินอื่น ๆ เช่น ธนาคาร เพราะการจัดตั้งและการดำเนินงานของธนาคารจะเกิดขึ้นจากเงินทุนของหุ้นส่วนธนาคาร การขายหุ้นให้นักธุรกิจที่สนใจเกี่ยวกับการลงทุนด้านการเงิน นโยบายโดยส่วนใหญ่จะมุ่งหวังเพื่อให้ได้มาซึ่งกำไร หรือผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูง และคุ้มค่า มิใช่มุ่งเน้นในการช่วยเหลือลูกค้า หรือ สมาชิกโดยแท้จริง

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 46 ขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มากขึ้น นอกจากนี้ ตามมาตรา 48 กำหนดให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย มาตรา 46 ยังเปิดโอกาสให้สหกรณ์ซื้อหุ้น ลงทุนฝากเงิน ในธนาคารหรือสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์ ผลกระทบจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้วิถีชีวิตในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่มีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย และมีความพอเพียง แต่ปัจจุบันเนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เทคโนโลยีต่าง ๆ และเกิดการแข่งขันกันมากขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการใช้ชีวิตประจำวัน มีการต่อสู้ และดิ้นรนเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองต้องการ ทั้งทางด้านวัตถุ จิตใจ และการยอมรับจากสังคม ดังนั้นจึงเกิดการแข่งขันกันมากขึ้น แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่การแข่งขันเพียงแค่มนุษย์ที่มีความพร้อมทางทรัพย์สินและสังคมเท่านั้น แต่ การแข่งขันนี้มีผลถึงคนที่ไม่มีความพร้อมทางทรัพย์สิน และสังคม ทำให้คนเหล่านี้เกิดความต้องการที่จะให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองต้องการ เมื่อไม่มี

ปัจจัยที่เพียงพอ ก็มีการเป็นหนี้เป็นสิน และความเจริญก้าวหน้านี้ทำให้คนเกิดความฟุ้งเฟ้อ ต้องการไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้เกิดการก่อหนี้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้นแหล่งเงินที่ปล่อยสินเชื่อทั้งหลายจึงพัฒนารูปแบบสินเชื่อให้มีความหลากหลายเพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างเต็มที่ และสามารถสร้างรายได้ให้กับองค์กรอีกด้วย

จากผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ผู้ศึกษาจึงมีความคิดที่จะศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ ว่ามาจากปัจจัยใด เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการลูกหนี้ของสหกรณ์ฯ ต่อไปอย่างมีแบบแผน และจากการที่ผู้ศึกษาเลือกสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮิสลาม จำกัด ในการศึกษา เพราะเป็นสหกรณ์ที่ผู้ศึกษาบริหารงานอยู่ และผู้ศึกษามีความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้ผลการศึกษาครั้งนี้แล้ว ผู้ศึกษาสามารถนำความรู้และข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้และเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านสินเชื่อของสหกรณ์ฯ สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮิสลาม จำกัด เป็นสถาบันทางการเงินแห่งหนึ่งที่เป็นที่พึ่งให้กับสมาชิกในรูปแบบปลอดดอกเบี้ย เป็นไปตามหลักการของศาสนาอิสลาม ว่าด้วยเรื่องการอนุมัติให้มีการค้าขาย แต่ห้ามการเอาดอกเบี้ย ปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮิสลาม จำกัด ดำเนินกิจการอยู่ในปีบัญชี 2552 (1 กรกฎาคม 2551 – 30 มิถุนายน 2552) กรรมการสหกรณ์ฯ ชุดปัจจุบัน เป็นชุดที่ 11 จำนวน 11 คนในสิ้นปีบัญชี 2551 สหกรณ์ฯ มีสาขาทั้งสิ้น 5 สาขา คือ สาขากระบี่, สาขาเกาะลันตา, สาขาอ่าวลึก, สาขากาญจนดิษฐ์ และสาขาคลองท่อม มีสมาชิกร่วมหุ้นเกือบ 5,000 คน มีสินทรัพย์ มูลค่ากว่า 200 ล้านบาทนอกเหนือจากการร่วมหุ้น และเงินฝากประเภทต่าง ๆ แล้ว สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮิสลาม จำกัด ยังมีการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับสินเชื่อด้วย แต่ไม่ใช่เพื่อการให้สมาชิกเกิดการใช้ชีวิตแบบฟุ้งเฟ้อ สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮิสลาม จำกัด ดำเนินงานสินเชื่อด้วยความระมัดระวังเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกเป็นการช่วยเหลือให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น บนพื้นฐานความจำเป็นอย่างแท้จริงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของสมาชิก และส่งเสริมสหกรณ์ให้มีความก้าวหน้าต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

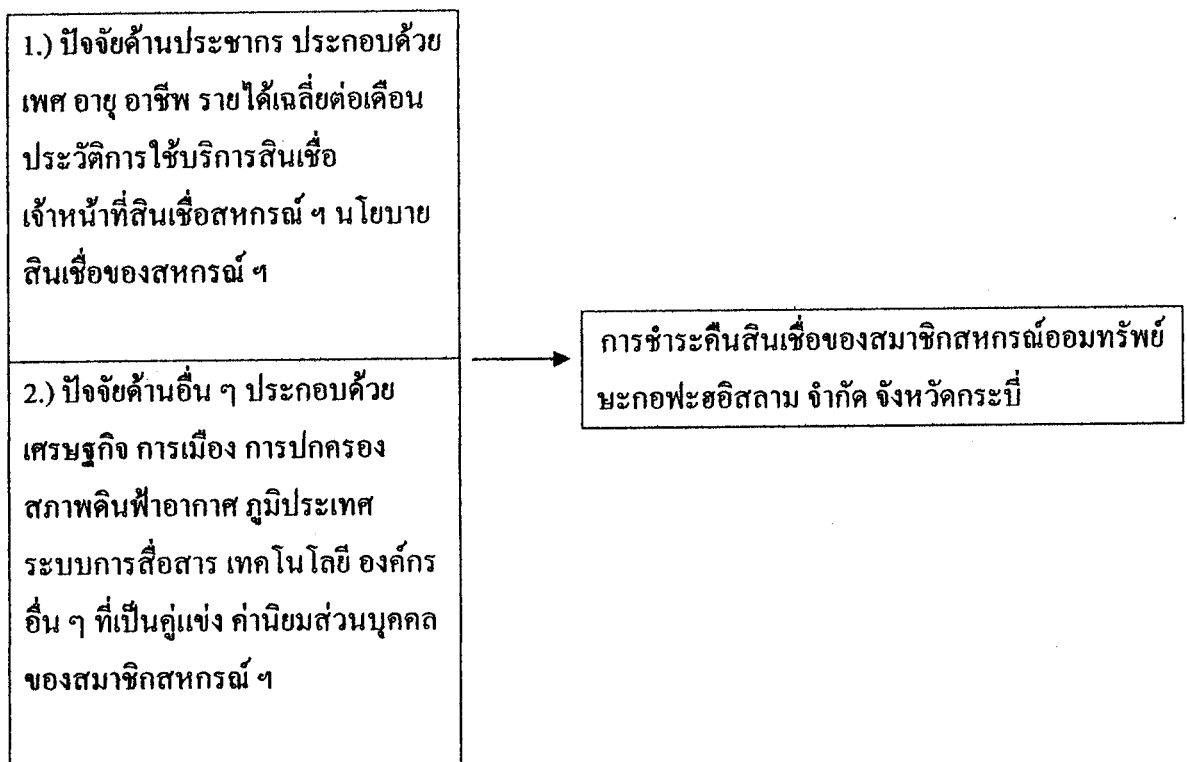
- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
- 2.3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
 ณะกอฟะฮออิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ สำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อให้การดำเนินการวิจัย
 บรรลุและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้ คือ

ตัวแปรอิสระ (Independent variables)

ตัวแปรตาม (Dependent variable)

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

4.1 ขอบเขตของเนื้อหา

มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก
 สหกรณ์ออมทรัพย์ณะกอฟะฮออิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่

4.2 ขอบเขตด้านสถานที่

เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ยะกอฟะฮิสลาม จำกัด

4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ลูกหนี้สินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ยะกอฟะฮิสลาม จำกัด จากสาขาที่เปิดให้บริการทั้งสิ้น 5 สาขา คือ สาขากระบี่ จำนวน 40 คน สาขาเกาะลันตา จำนวน 20 คน สาขากาญจนดิษฐ์ จำนวน 15 คน สาขาอ่าวลึก จำนวน 15 คน และสาขาคลองท่อม จำนวน 10 คนจากจำนวนลูกหนี้รวม 1,500 คน (รายงานผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ยะกอฟะฮิสลาม จำกัด ประจำปี 2551 ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2551) จำนวน 100 คน

4.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2551 – 30 เมษายน 2552

5. ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อจำกัดของการวิจัยในครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นลูกหนี้ที่ชำระสินเชื่อสม่ำเสมอ แต่ไม่สามารถรวบรวมข้อมูลจากลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระเป็นเวลานาน เนื่องจากบางรายทางสหกรณ์ฯ ไม่สามารถติดต่อลูกหนี้ได้

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ยะกอฟะฮิสลาม จำกัด

6.2 สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ยะกอฟะฮิสลาม จำกัด

6.3 สินเชื่อ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ยะกอฟะฮิสลาม จำกัด ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก โดยสมาชิกต้องส่งคืนเงินกู้ยืมพร้อมค่าบริการ (กำไร) ตามสัญญา

6.4 ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อส่วนตัวของลูกหนี้สินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์ยะกอฟะฮิสลาม จำกัด ว่าการชำระหนี้ดี หรือไม่ดี สำคัญหรือไม่สำคัญ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ผู้ศึกษาได้ทราบข้อมูลทั่วไปการใช้บริการสินเชื่อของสมาชิก

7.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกว่ามาจากปัจจัยใด

7.3 ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพพะอติสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ ผู้ศึกษาได้ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี และได้มีการทบทวนเอกสารงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในการศึกษาครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ ดังนี้

1. สหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพพะอติสลาม จำกัด
2. นโยบายด้านสินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพพะอติสลาม จำกัด
3. แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริการลักษณะของงานบริการ
4. แนวโน้มกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2552
5. แนวคิดในการบริหารสินเชื่อยุคใหม่ของสหกรณ์ออมทรัพย์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพพะอติสลาม จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพพะอติสลาม จำกัดจังหวัดกระบี่ ปี 2532 คณะบุคคลซึ่งอยู่ใน ค.คลองยาง อ.เกาะลันตา จ.กระบี่ ร่วมกันจัดตั้ง “กองทุนออมทรัพย์สหภาพพะอติส” ระดมทุนเพื่อการลงทุน หลังจากกองทุนมีความเข้มแข็งได้ในระดับหนึ่ง คณะบุคคลดังกล่าวดำเนินการจดทะเบียนจากกองทุนมาเป็นสหกรณ์ โดยใช้ชื่อว่า “สหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพพะอติสลาม จำกัด” เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2542 ได้มาเปิดกิจการที่ อ.เมือง จ.กระบี่ โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ ชั้น 2 ร้านอาหารอับดุลเลาะห์ โดยปัจจุบันสหกรณ์ ฯ มีสาขาทั้งสิ้น 5 สาขา คือ สาขากระบี่, สาขาเกาะลันตา, สาขาอ่าวลึก, สาขากาญจนดิษฐ์ และสาขาคลองท่อม มีสมาชิกร่วมหุ้นเกือบ 5,000 คน มีสินทรัพย์ มูลค่ากว่า 200 ล้านบาท

ประเภทสินเชื่อของสหกรณ์ ฯ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 สินเชื่อระยะสั้น (Short-term-credit) หมายถึง สินเชื่อที่จะต้องชำระคืนภายในระยะเวลา 1 ปี

1.2 สินเชื่อระยะยาว (Long-term-credit) หมายถึง สินเชื่อที่จะต้องชำระคืนเกินกว่าระยะเวลา 1 ปี

การจัดหมวดหมู่สินเชื่อสหกรณ์ ฯ แบ่งเป็น 3 หมวด คือ

1. สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค
2. สินเชื่อเพื่อการลงทุน
3. สินเชื่อเพื่อรีไฟแนนซ์

หลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อของสหกรณ์ ฯ

1. ต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์ ฯ ที่ฝากหุ้นต่อเนื่องกันอย่างน้อย 12 เดือน
2. อายุระหว่าง 20 – 60 ปี
3. มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการยื่นสินเชื่อ

สินเชื่อของสหกรณ์ ฯ

1. สินเชื่อฉุกเฉิน คือ สินเชื่อที่ให้แก่สมาชิกที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
2. สินเชื่อสามัญ คือ สินเชื่อเพื่อตั้งแต่ 1 – 100,000 บาท
3. สินเชื่อพิเศษ คือ สินเชื่อเพื่อตั้งแต่ 101,001 – 1,000,000 บาท

2. นโยบายด้านสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พะเยาสยาม จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์พะเยาสยาม จำกัด

ระเบียบว่าด้วยการให้สินเชื่อแก่สมาชิก

พ.ศ.2550

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์พะเยาสยาม จำกัด พ.ศ.2547 ข้อ 10, 11, 12, 13, 14, 15, 62, 66, 67, 68, 77, 89 และมติของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่ 8/2550 เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2550 จึงได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการให้สินเชื่อแก่สมาชิก พ.ศ.2550 ไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่าระเบียบว่าด้วยการให้สินเชื่อแก่สมาชิก พ.ศ.2550
- ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ถือใช้ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2551
- ข้อ 3. ให้ยกเลิกบรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง มติ และข้อตกลงอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน
- ข้อ 4. ให้ประธานกรรมการดำเนินการเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นที่สุด

หมวดที่ 1

ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อ 5. สหกรณ์ให้เงินยืมแก่สมาชิกหรือผู้มีสิทธิตามข้อบังคับ 3 ประเภท คือ

- 1) สินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉิน
- 2) สินเชื่อสามัญ
- 3) สินเชื่อพิเศษ

ข้อ 6. การให้สินเชื่อตาม ข้อ 5. จะให้ได้เฉพาะกรณีเพื่อการอันจำเป็น หรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

สมาชิกผู้ประสงค์จะขอสินเชื่อทุกประเภท ต้องยื่นคำขอลาแบบพิมพ์ พร้อมรายละเอียดและหลักฐานต่างๆ ตามที่สหกรณ์กำหนดต่อเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์

หมวดที่ 2

สินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉิน

ข้อ 7. การให้สินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉิน จะให้ได้เฉพาะกรณีเพื่อการอันจำเป็น 3 ประการ คือ เพื่อการศึกษา เพื่อรักษาพยาบาล และเพื่อชำระหนี้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการจะพิจารณาเป็นรายๆ ไป

สหกรณ์อาจให้สินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉินแก่สมาชิก ที่ได้ส่งเงินค้ำหุ้นติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน สมาชิกที่ขาดส่งเงินค้ำหุ้นรายเดือน หรือค้างชำระงวดสินเชื่อของสหกรณ์ประเภทใดๆ ก็ตามสหกรณ์จะไม่รับพิจารณาคำขอสินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉิน เว้นแต่จะได้ชำระเงินที่ค้างค้าง กล่าวให้เรียบร้อย

สมาชิกที่ยังเป็นลูกหนี้ของสหกรณ์ขอสินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉินได้ โดยคงมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วไม่น้อยกว่า 15% ของวงเงินที่ได้รับการอนุมัติ (รวมทุกสัญญา)

ข้อ 8. คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบอำนาจให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการหรือกรรมการและหรือผู้จัดการ หรือผู้ที่ผู้จัดการมอบหมาย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ตามที่เห็นสมควร เป็นผู้วินิจฉัยให้สินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉินแทนคณะกรรมการดำเนินการก็ได้และให้ผู้ได้รับมอบหมายดังกล่าวแถลงรายงานสินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉินที่อนุมัติไป เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบทุกเดือน

ข้อ 9. สหกรณ์อาจให้สินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉินได้ไม่เกิน 80% ของหุ้นที่ชำระแล้ว ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

ในกรณีที่สมาชิคนั้นยังมีสินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉินครั้งก่อนเหลืออยู่ สินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉินครั้งใหม่และครั้งก่อนรวมกันจะมีจำนวนต้นเงินเกินกว่าจำนวนเงินดังกล่าวในวรรคก่อนมิได้ นอกจากหนังสือสัญญาที่ให้ไว้กับสหกรณ์ สมาชิกผู้ขอไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันอีก

หมวดที่ 3

สินเชื่อสามัญ

ข้อ 10. คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจพิจารณาสินเชื่อสามัญแก่สมาชิกและคณะกรรมการ การดำเนินการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการสินเชื่อขึ้นตามความในข้อบังคับของสหกรณ์หรือมอบหมายผู้จัดการ ทำหน้าที่ในการพิจารณาสินเชื่อสามัญ

ข้อ 11. สหกรณ์อาจให้สินเชื่อสามัญแก่ผู้เป็นสมาชิก ที่ได้ส่งเงินค่าหุ้นติดต่อกันมาเป็นระยะเวลา 12 เดือน รวมทั้งสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นซึ่งย้ายมาเป็นสมาชิกของสหกรณ์นี้

ข้อ 12. ให้ยื่นคำขอสินเชื่อสามัญผ่านเจ้าหน้าที่สหกรณ์พร้อมระบุวัตถุประสงค์

ข้อ 13. สหกรณ์จะให้สินเชื่อสามัญแก่สมาชิกได้จำนวนเท่าใด สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตามวัตถุประสงค์ที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการตามควรแก่ฐานะและความสามารถชำระหนี้ของสมาชิคนั้น แต่ต้องอยู่ในวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) ทั้งนี้ไม่เกิน 8 เท่าของมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วกรณีมีหลักประกัน และไม่เกิน 4 เท่าของมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วกรณีไม่มีหลักประกัน

ข้อ 14. สมาชิกที่ได้รับสินเชื่ออยู่ก่อนแล้ว และจะยื่นคำขอสินเชื่อใหม่ได้ เมื่อสหกรณ์ได้รับชำระหนี้มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามหรือตามงวดที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 15. คำขอสินเชื่อสามัญที่คณะกรรมการดำเนินการ ได้อนุมัติสินเชื่อแล้วนั้น ให้มีผลใช้ได้ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติอนุมัติ

ข้อ 16. สมาชิกต้องจัดให้มีหลักทรัพย์ค้ำประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดโดยการจำนองหรือจำนำหรือโอนหรือโดยวิธีอื่นใด ในการใช้หลักทรัพย์นั้นค้ำประกัน หรือมีผู้ค้ำประกันสินเชื่ออย่างน้อยสองคนลงลายมือชื่อในหนังสือค้ำประกัน โดยมีเจ้าหน้าที่สหกรณ์ลงลายมือชื่อเป็นพยานด้วย เว้นแต่ในกรณีตามวรรคสอง

กรณีที่ผู้ค้ำประกัน ไม่อาจลงลายมือชื่อในหนังสือค้ำประกันต่อหน้าเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ให้ผู้ค้ำประกันลงลายมือชื่อของตน โดยให้มีกรรมการดำเนินการลงลายมือชื่อเป็นพยานด้วย

ข้อ 17. สมาชิกที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทางสหกรณ์จะมีหนังสือแจ้งการอนุมัติให้สมาชิกทราบ โดยจะมีรายละเอียดที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติ

หมวดที่ 4

สินเชื่อพิเศษ

ข้อ 18. เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าสหกรณ์มีฐานะทางการเงินก้าวหน้าพอที่จะช่วยเหลือให้สินเชื่อเพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคง หรือเพื่อการเคหะสงเคราะห์ หรือก่อประโยชน์นอกวงแคบแก่สมาชิกได้โดยสมาชิคนั้นอาจขอสินเชื่อเกินกว่าจำกัดตามระเบียบ ข้อ 13 คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจพิจารณาให้สินเชื่อพิเศษแก่สมาชิกได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบ

สหกรณ์ ฯ อาจพิจารณาให้สินเชื่อพิเศษแก่สมาชิก ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการพิจารณาเป็นราย ๆ ไปแต่ต้องอยู่ในกำหนดวงเงินสินเชื่อไม่เกิน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ยกเว้นกรณีที่สมาชิกขอสินเชื่อเพื่อซื้อทรัพย์สินของสหกรณ์ หรือเพื่อการลงทุน หรือเพื่อการอื่นใดตามวงเงินที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ต้องใช้คะแนนเสียงเห็นชอบไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ข้อ 19. หลักเกณฑ์การให้สินเชื่อพิเศษ เพื่อการเคหะสงเคราะห์ และเพื่อการลงทุนหรือประกอบอาชีพ หรือเพื่อการอื่น ทั้งนี้ ตามประกาศของสหกรณ์

ข้อ 20. เพื่อประโยชน์ของสมาชิก สมาชิกอาจยื่นคำขอสินเชื่อพิเศษ ได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงอายุการเป็นสมาชิก แต่ต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) ในกรณีสมาชิกซึ่งโอนมาจากสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น ต้องได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์นี้และสหกรณ์ซึ่งเป็นสมาชิกอยู่เดิมรวมกันไม่น้อยกว่า 1 ปี และมีหุ้นไม่ต่ำกว่า 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) เช่นกัน

หมวดที่ 5

หลักประกันสินเชื่อ

ข้อ 21. หลักประกันสินเชื่อให้มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

1. สินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉิน นอกจากสัญญาซึ่งสมาชิกได้ทำให้ไว้ต่อสหกรณ์แล้วไม่ต้องมีหลักประกันใด ๆ

2. สินเชื่อสามัญและพิเศษ กรณีได้รับสินเชื่อวงเงินไม่เกินกว่าค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์ ไม่ต้องมีหลักประกันอย่างอื่นอีก

กรณีที่วงเงินสินเชื่อมีจำนวนเกินกว่าค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์ ต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) มีสมาชิกซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรอย่างน้อย 2 คน เป็นผู้ค้ำประกันอย่างลูกหนี้ร่วมกับผู้ขอสินเชื่อ สมาชิกผู้ค้ำประกันต้องทำหนังสือค้ำประกันให้ไว้ต่อสหกรณ์ ตามแบบที่กำหนดไว้ สมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันสินเชื่อมากกว่าสองคนในเวลา

เดียวกันไม่ได้เมื่อผู้ค้าประกันคนใดตายหรือออกจากสหกรณ์ หรือโดยเหตุอื่น หรือมีเหตุที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าไม่สมควร หรือ ไม่อาจจะเป็นผู้ค้าประกันได้อีกต่อไป ผู้ขอสินเชื่อจะต้องจัดให้มีสมาชิกอื่น ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควรเป็นผู้ค้าประกันแทนคนเดิม ให้เสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(ข) สมาชิกต้องจัดหาสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นอันปลอดจากภาระจำนองรายอื่น จำนองหรือจำนำหรือ โอนทรัพย์สินเป็นประกันเต็มจำนวน ทั้งนี้ให้สมาชิกจัดหาสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกันเป็นอันดับแรก

(ค) หลักประกันสินเชื่อ ต้องเป็นที่พอใจของคณะกรรมการดำเนินการว่าจำนวนสินเชื่อส่วนที่เกินกว่าค่าหุ้นของผู้ขอสินเชื่อ อยู่ในร้อยละแปดสิบแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น ในกรณีสังหาริมทรัพย์ที่จำนองเป็นประกันสินเชื่อเป็นที่ดิน ให้ถือราคาประเมินตามที่ทางราชการกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ไปตรวจสอบหลักทรัพย์ประเมินกำหนด ซึ่งหลักทรัพย์ดังกล่าวจะเป็นของตนเองหรือผู้ใดก็ได้ที่ยินยอม

(ง) ตัวสัญญาใช้เงิน หรือเงินฝากในสหกรณ์นี้ หรือเอกสารฝากเงินในสหกรณ์นี้ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรจำนำ เป็นประกัน ต้องอยู่ในร้อยละเก้าสิบแห่งค่าของหลักทรัพย์นั้น

หมวดที่ 6

เงินงวดชำระหนี้สำหรับสินเชื่อ

ข้อ 22. เงินงวดชำระหนี้สำหรับสินเชื่อนั้น ให้กำหนดไว้ดังนี้

- 1) สินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉิน สมาชิกผู้ขอสินเชื่อส่งคืนเงินสินเชื่อได้ภายในเวลา 6 เดือน
- 2) สินเชื่อสามัญและพิเศษ ให้สมาชิกผู้ขอสินเชื่อส่งคืนเงินต้นเป็นงวดรายเดือนเท่ากัน พร้อมด้วยผลตอบแทนเป็นจำนวนไม่เกินตามประกาศของสหกรณ์ โดยเปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่สหกรณ์จำนวนไม่น้อยกว่า 2 เท่าของเงินงวดชำระหนี้ และให้คงเงินในบัญชีไว้ 2 เท่าเสมอไป ถ้าไม่ฝากตามนั้น ให้ถือว่าผิดสัญญาชำระหนี้และผู้ขอสินเชื่อต้องชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายในอายุ 65 ปี ยกเว้นใช้หุ้นหรือเงินฝากค้ำประกัน โดย

ข้อ 23. การส่งเงินงวดชำระหนี้สินเชื่อทุกประเภท สมาชิกผู้ขอสินเชื่อต้องยินยอมเป็นหนังสือให้สหกรณ์หักจากเงินฝากหรือเงินอื่นใด หรือเงินประโยชน์อื่นใดในสหกรณ์หักชำระหนี้ได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าให้ถือว่าเงินชำระหนี้แต่ละงวดถึงกำหนดตามที่กำหนดในสัญญานั้น ๆ

อนึ่ง สมาชิกจะคืนเงินคืนเชื่อตามสัญญาหรือทั้งหมดก็ได้ โดยนำส่งที่สำนักงานของสหกรณ์หรือสถานที่ ๆ สหกรณ์ประกาศให้เป็นที่น่าส่ง ส่วนผลตอบแทนเงินเชื่อนั้นให้นำข้อ 29 มาใช้โดยอนุโลม และสมาชิกที่ชำระเพื่อปิดบัญชี สหกรณ์อาจให้ส่วนลดแก่สมาชิกในอัตราตามประกาศของสหกรณ์ ทั้งนี้การวินิจฉัยให้ส่วนลดคณะกรรมการอาจมอบหมายให้ผู้จัดการเป็นผู้วินิจฉัยอนุมัติได้ตามอัตราที่ประกาศ

หมวดที่ 7

ผลตอบแทนเงินคืนเชื่อ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ข้อ 24. ให้สหกรณ์ ฯ เรียกเก็บผลตอบแทนเงินคืนเชื่อทุกประเภท ค่าธรรมเนียมสัญญา ค่าใช้จ่ายในการทวงถาม ค่าประเมินหลักประกันจากสมาชิกในอัตราที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด และจะประกาศอัตราผลตอบแทนให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

ข้อ 25. ผลตอบแทน ค่าธรรมเนียมสัญญา ค่าใช้จ่ายในการทวงถาม ค่าประเมินหลักประกันให้คิดตามหลักเกณฑ์และประกาศที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

หมวดที่ 8

การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินคืนเชื่อ

ข้อ 26. ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบกำกับให้สมาชิกที่ขอสินเชื่อทุกรายต้องมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินคืนเชื่อรายใดบกพร่อง ผู้ขอสินเชื่อจะต้องจัดการแก้ไขภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ข้อ 27. ให้ถือว่าเงินคืนเชื่อไม่ว่าประเภทใด ๆ เป็นอันถึงกำหนดส่งคืนต้นเงินโดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งผลตอบแทนในทันที โดยมีพักต้องคำนึงถึงกำหนดเวลาที่ให้ไว้ในสัญญา และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า ในเหตุดังต่อไปนี้

- 1) เมื่อสมาชิกออกจากสหกรณ์
- 2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าสมาชิกผู้ขอสินเชื่อนำเงินคืนเชื่อไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
- 3) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินคืนเชื่อเกิดบกพร่องและผู้ขอสินเชื่อมิได้จัดการแก้ไขภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
- 4) เมื่อค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ (ไม่ว่าต้นเงินหรือผลตอบแทน) สำหรับเงินคืนเชื่อ สัญญาใดๆ เป็นเวลาถึงสองเดือนติดต่อกัน หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ตั้งแต่วันนั้นถึงสามคราวไม่ติดต่อกันในปีบัญชีนั้น

ข้อ 28. ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้ขอสินเชื่อและไม่

ชำระหนี้โดยสิ้นเชิงได้ เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาผ่อนผันให้เรียกเก็บจากผู้ค้ำประกันเป็นงวดรายเดือนจนเสร็จตามที่ผู้ขอสินเชื่อได้ทำสัญญาให้ไว้ต่อสหกรณ์ก็ได้ เป็นรายๆ สุดแต่จะพิจารณาเห็นสมควร

หมวดที่ 9

ข้อเบ็ดเตล็ด

ข้อ 29. การใดที่มีได้เป็นไปตามระเบียบนี้ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจพิจารณาการให้สินเชื่อเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเรื่องนั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้คะแนนเสียงเห็นชอบไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ข้อ 30. เงินสินเชื่อทุกประเภทที่สมาชิกได้รับอนุมัติแล้ว รวมทั้งเงินสินเชื่อพิเศษหมุนเวียนก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นการเงินสินเชื่อตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ และให้ถือเอาความที่ปรากฏในหนังสือสัญญาสินเชื่อ ค้ำประกัน จำนำ หรือสัญญาโอน และหนังสือสัญญาจำนองที่ดินแล้วแต่กรณีที่มีอยู่ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลผูกพันตามสัญญานั้นต่อไป

ข้อ 31. ประกาศกำหนดอัตราผลตอบแทนการให้สินเชื่อของสหกรณ์ที่มีอยู่ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลง

กำหนดไว้ ณ วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2550

3. แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริการลักษณะของงานบริการ

งานบริการเป็นงานที่มีการผลิตโดยไม่มีตัวสินค้าไม่มีผลผลิตจับต้องไม่ได้เป็นนามธรรม แต่ในขณะที่เดียวกันจะมีความต้องการสนองต่อผู้บริโภคเกิดขึ้นพร้อมกันไปด้วยจึงเป็นงานที่ต้องการสนองตอบในทันทีและต้องให้ทันต่อความต้องการต่อความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งต้องการให้ลงมือปฏิบัติในทันที อีกทั้งเป็นลักษณะที่ไม่อาจคาดหมายหรือกำหนดปริมาณงานล่วงหน้าได้ ดังนั้น ผู้ให้บริการจะต้องมีความพร้อมทุก ๆ ด้านทั้งด้านบุคลากรจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และคล่องตัว มีหัวใจที่รักในการให้บริการ และพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ตลอดเวลาอีกทั้งต้องมีการจัดเตรียมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วให้แก่ผู้มาใช้บริการ ดังนั้น ผู้ให้บริการจึงต้องพร้อมที่จะสนองตอบตลอดเวลา และจะต้องเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลาปฏิบัติภารกิจได้ตรงกำหนดเวลาที่นัดหมายไว้ ทั้งนี้ โดยคำนึงและมุ่งหมายว่าสิ่งที่ผู้มาใช้บริการจะได้รับก็คือ ความพึงพอใจและความรู้สึกคุ้มค่าที่มาใช้บริการ ซึ่งได้มีนักวิชาการได้ให้แนวความคิดไว้หลายท่าน ซึ่งจะพอสรุปใจความได้ว่า

การบริการที่จะเป็นที่พึงพอใจของประชาชนนั้นจะต้องประกอบด้วยสิ่งสำคัญ ดังนี้คือ

1. ต้องมีความเชื่อถือได้ (Reliability) คือต้องเป็นที่พึ่งพาได้ (Dependability) ของประชาชนทั่วไป และต้องมีความสม่ำเสมอ (Consistency)
2. ต้องมีความตอบสนอง (Reprisal) ต่อประชาชนผู้มาใช้บริการ โดยอุทิศตนและเวลาเพื่อให้บริการอย่างติดต่อและต่อเนื่อง
3. มีความสามารถ (Competence) โดยมีความรู้ในเรื่องที่จะให้บริการและมีความสามารถและทักษะในการให้บริการตลอดทั้งความสามารถในการติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจอันดีกับประชาชนผู้มาติดต่อสื่อสาร การติดต่อสื่อสารต้องมีการชี้แจงลักษณะของงานบริการตลอดทั้งขอบเขตและอธิบายขั้นตอนในการให้บริการเพื่อผู้มาใช้บริการ ได้ทราบกฎและระเบียบ อีกทั้งไม่ควรมีขั้นตอนที่มากมายและซับซ้อน
4. ในการบริการนั้น ต้องบริการด้วยความสุภาพอ่อนโยน (Courtesy) โดยบุคลิกภาพที่ดีในการต้อนรับที่เหมาะสมด้วยความสุภาพต่อผู้มาใช้บริการ และให้บริการโดยให้เข้าถึงหัวใจของการให้บริการอีกทั้งให้ผู้มารับบริการ ได้ใช้บริการที่สะดวกสบายตลอดเวลา มีการให้คำแนะนำและเอาใจใส่และสนใจผู้มาใช้บริการ อีกทั้งต้องใช้เวลาให้น้อยที่สุดและการบริหารเวลาเพื่อให้ผู้มาใช้บริการสามารถติดต่อได้สะดวก
5. ในการจัดเตรียมสถานที่ ต้องตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมผู้ใช้สามารถติดต่อได้สะดวก รวมทั้งต้องมีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงเพื่ออำนวยความสะดวกไว้ให้พร้อมมูลด้วย

แนวความคิดเกี่ยวกับการบริการ

การบริการ หมายถึง พฤติกรรม กิจกรรม หรือการกระทำที่บุคคลหนึ่งทำให้หรือส่งมอบต่ออีกบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายและความตั้งใจมอบบริการอันนั้น

การบริการ หมายถึง กระบวนการ กิจกรรม ในการส่งมอบบริการจากผู้ให้บริการไปยังผู้รับบริการหรือผู้ใช้บริการ

การบริการ เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ผลิตออกมาในรูปแบบของเวลา สถานที่รูปแบบหรือสิ่งประเทืองหรือเอื้ออำนวยทางจิตวิทยา

การบริการ เป็นสิ่งที่จับ สัมผัส และต้อง ได้ยากและเป็นสิ่งที่สามารถสูญสลายไปได้ง่าย เป็นนามธรรม และบริการนั้น ๆ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้บริโภคต้องการหรือแสวงหาบริการที่ตนต้องการและมีผู้ทำให้เกิดขึ้นและส่งมอบบริการนั้น ๆ โดยทันทีหรือเกือบจะทันทีที่มีการให้บริการนั้น ๆ

การศึกษาในเรื่องบริการนั้น วณิช นิรันตานนท์ (2541 : 4 - 5) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการบริการไว้ดังนี้

1. การบริการช่วยเหลือให้คนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
2. การบริการส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับ “คน”
3. การบริการเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ
4. การบริการจะส่งผลให้ได้มาซึ่งความรักใคร่ นับถือซึ่งกันและกัน
5. พฤติกรรมการบริการของคนสามารถปรับปรุงได้
6. การบริการจะเกิดขึ้นได้โดยการตอบสนองความต้องการของผู้มาใช้บริการ
7. การบริการเป็นเรื่องของตัวเรากับคนอื่น ๆ
8. พฤติกรรมการบริการเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นได้และสามารถพัฒนาได้
9. การบริการจะขจัดปัญหาความขัดแย้งได้

หลักและมาตรฐานของการให้บริการ

วณิช นิรันตานนท์ ได้สรุปหลักการให้บริการไว้เป็นศัพท์ ภาษาอังกฤษว่า “SERVICE” โดยให้ความหมายดังนี้

S = Smile	ยิ้มแย้มแจ่มใสมองคนในแง่ดี
E = Eye Contact	สายตาดูเป็นมิตร
R = Relationship	มีมนุษยสัมพันธ์
V = Voice	น้ำเสียงสุภาพอ่อนโยน
I = Interest	ความสนใจใส่ใจ
C = Counseling	ให้คำแนะนำปรึกษา
E = Emotion	อารมณ์มั่นคง

ชินอารมณ์ ภาวะพฤติก (2540 : 38) ได้สรุปหลักการคุณลักษณะ 7 ประการแห่งการให้บริการที่ดี ดังนี้

S = Smiling & Sympathy	ยิ้มแย้มและเอาใจเขาใส่ใจเราเห็นอกเห็นใจต่อความลำบากยุ่งยากของลูกค้า
E = Early Response	ตอบสนองต่อความประสงค์ของลูกค้าอย่างรวดเร็วทันใจโดยมิทันได้เอ่ยปากเรียกหา
R = Respectful	แสดงออกถึงความนับถือให้เกียรติลูกค้า

V = Voluntariness Manner	ลักษณะการให้บริการเป็นแบบสมัครใจเต็มใจทำมิใช่ทำแบบเสียมิได้
I = Image Enhancing	แสดงออกถึงการรักษาภาพพจน์ของผู้ให้บริการและเสริมภาพพจน์ขององค์กรด้วย
C = Courtesy	กริยาอ่อน โยนสุภาพและมีมารยาทดี อ่อนน้อมถ่อมตน
E = Enthusiasm	มีความกระฉับกระเฉงและกระตือรือร้นขณะให้บริการจะให้บริการมากกว่าที่คาดหวังเสมอ

ศุมนา อยู่โพธิ์ ได้กล่าวไว้ว่า การบริการมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์ทั่ว ๆ ไป ดังนี้

1. จับต้องไม่ได้ (Intangibility) การบริการเป็นสิ่งที่จับต้องหรือสัมผัสไม่ได้ด้วยประสาททั้ง 5 ไม่ว่าจะเป็นก่อนหรือหลังการตัดสินใจซื้อ ดังนั้น ปัญหาการขายอยู่ที่โปรแกรมการส่งเสริมของกิจการ เช่น พนักงานขาย การโฆษณา ซึ่งให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากบริการมากกว่าตัวสินค้า (การบริการ)

อนึ่ง การขายบริการได้ตัดปัญหาหลายประการ คือ ไม่ต้องคำนึงถึงการแจกจ่ายตัวสินค้า ไม่ต้องสต็อกอะไร ไม่ต้องควบคุมสินค้าคงคลัง และไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสินค้าที่ชำรุดหรือเสียหาย

2. แยกออกจากกันไม่ได้ (Inseparability) ในด้านการตลาด หมายถึงการขายมีทางเดียว คือ การขายโดยตรง (Direct Sale) ผู้ขายบริการคนเดียวไม่สามารถขายในตลาดหลายแห่งได้ อันเป็นจำกัดขอบเขตของการดำเนินกิจการ การบริการนี้มีลักษณะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะงานจึงบริการได้น้อย

ลักษณะที่แยกออกจากกันไม่ได้ทำให้เกิดตัวแทนขึ้นเป็นการช่วยส่งเสริมสำหรับการบริการบางอย่างได้ เช่น พวก Travel Agent Insurance Broker เป็นต้น

3. ลักษณะแตกต่าง (Heterogeneity) การบริการจากคนเดียวกันแต่ต่างวาระไม่เหมือนกันจึงเกิดปัญหาการพิจารณาคุณภาพของการบริการก่อนการซื้อ

4. เป็นความต้องการที่สูญเสียดังง่ายและขึ้นลงมาก (Persist ability and Fluctuating Demand) การบริการมรการสูญเสียดังง่าย โดยเฉพาะการตลาดของการบริการขึ้นลงตามฤดูกาล

ปัญหาร่วมระหว่างการสูญเสียและการขึ้นลงของความ ต้องการ ทำให้ผู้บริหารกิจการ การให้บริการต้องพยายามเอาชนะในการวางแผน การตั้งราคา การส่งเสริม การบริการ พยายาม หาทางใช้ส่วนที่วางไม่ตรงตามช่วงการใช้นั้นให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะบริการที่ขึ้นอยู่กับฤดูกาล

นิคม จารุมณี (2536 : 163 – 164) ได้กล่าวว่า ปัญหาบางปัญหาซึ่งพนักงานต้องเผชิญ ร่วมกับลูกค้าอาจเกิดขึ้นจากพนักงานบริการหรือฝ่ายปฏิบัติการเอง เช่นเดียวกันกับปัญหาอื่น ๆ อาจเกิดขึ้นจากตัวของตัวลูกค้าด้วยเช่นกัน แต่ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายใด ในการเผชิญ ปัญหาและแก้ไขปัญหานั้นจะต้องค่อย ๆ แก้ไขด้วยความมั่นใจเสมอ ความคาดหวังส่วนใหญ่ของ ลูกค้าต่างมุ่งไปที่พนักงานบริการ ดังนั้น กระบวนการในการคัดเลือกฝึกอบรม และข้อมูลป้อนกลับ รวมทั้งการจัดการที่ดีจะช่วยทำให้ลูกค้าไม่ผิดหวังในการมาใช้บริการ รวมทั้งยังเป็นหลักประกัน การให้บริการที่มีคุณภาพด้วย

นิคม จารุมณี ยังได้ให้ข้อเสนอแนะที่จะช่วยแก้ไขสถานการณ์และที่ควรยึดถือเป็น แนวปฏิบัติสำหรับพนักงานบริการทุกระดับดังนี้

1. การกล่าวขอโทษ (Apologize) พยายามใช้คำขอโทษให้สั้นที่สุด และตรง ประเด็นปัญหามากที่สุด อย่าเสียเวลาอยู่กับการขอโทษซ้ำ ๆ ซาก ๆ เพื่อจะแสดงว่าพนักงานเสียใจ มากเพียงใด

2. มีความเห็นใจต่อลูกค้า (Empathize) โดยการให้ลูกค้าได้รับรู้ว่าพนักงานบริการ มีความเข้าใจต่อปัญหาของลูกค้าเป็นอย่างดีและรู้ว่าลูกค้าโกรธมากเพียงใดต่อข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น นั้น

3. รับฟังอย่างตั้งใจ (Actively Listen) ถามคำถาม ทบทวนคำตอบหรือวลี ที่ตอบ อย่างระมัดระวัง

4. เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา (Offer Solutions) ให้ลูกค้าได้ทราบอย่างชัดเจนว่า พนักงานบริการสามารถทำอะไรได้บ้างเพื่อการแก้ปัญหาและจะทำได้เมื่อใดอย่างไร

5. ถามลูกค้าเพื่อหาหนทางแก้ไขปัญหา (Ask for Solution) ในกรณีที่ลูกค้าปฏิเสธ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหของพนักงานบริการก็ให้ถามลูกค้าว่า ลูกค้าต้องการให้พนักงานทำ อะไรเพื่อแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจ

การทำให้ลูกค้าพึงพอใจนั้น พนักงานบริการจะต้องไม่ลืมองค์ประกอบหลัก 5 ประการ ที่เป็นพฤติกรรมเชิงการแนะนำ คือ

1. มีความเข้าใจในปัญหาของลูกค้า (Empathize With the Guest)
2. ถามปัญหาลูกค้า (Ask Questions)
3. ให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหา (Suggest Solutions)

4. มีความซื่อตรงตามสถานการณ์ที่ปรากฏ (Be Honest About the Situation)

5. มีความรับผิดชอบ (Take Responsibility)

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากความหมาย ลักษณะ และประเภทของแรงจูงใจ นักจิตวิทยาได้ศึกษาแนวความคิด และทฤษฎีไว้หลากหลายถึง 5 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีความต้องการความสุขส่วนตัว ทฤษฎีสันชาติญาณ ทฤษฎีหลักการมีเหตุผล ทฤษฎีแรงขับ และทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ

1. ทฤษฎีความต้องการความสุขส่วนตัว ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การจูงใจของมนุษย์มาจากความต้องการความสุขส่วนตัว เป็นทฤษฎีที่มีพื้นฐานแนวความคิดมาจากความเชื่อของคนตั้งนานมาแล้วว่า มนุษย์ต้องการหาความสุขส่วนตัว และพยายามหลีกเลี่ยงความเจ็บป่วย เป็นการพิจารณาตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพื่อหาความสมดุลออกมาเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละตัวบุคคล บางคนอาจไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นในความสุขที่เขาได้รับ ในทางตรงกันข้ามคนหลายคนมีความสุขโดยสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

2. ทฤษฎีสันชาติญาณ ลักษณะของสันชาติญาณ เป็นสิ่งที่คิดตัวมาแต่กำเนิด

3. ทฤษฎีหลักการมีเหตุผล คือ ความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลในการมีเหตุผลที่จะตัดสินใจในกระทำสิ่งต่าง ๆ เพราะบุคคลทุกคนมักจะมีสติใจจริงและปรารถนาที่จะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยความจริงใจ

4. ทฤษฎีแรงขับ พฤติกรรมและการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับแรงขับภายในของแต่ละบุคคล ซึ่งแรงขับมี 2 ประเภท คือ

- แรงขับภายในร่างกาย เรียกว่า แรงขับปฐมภูมิ
- แรงขับภายนอกร่างกาย เรียกว่า แรงขับทุติยภูมิ

5. ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการตามแนวคิดของมาส โลว์

การบริหารธุรกิจสินเชื่อย่างมีประสิทธิภาพ

ธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ โดยเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนและสหกรณ์บริการบางแห่ง หากสหกรณ์ใดสามารถบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจแก่สมาชิก สหกรณ์จะมีกำไรเพื่อเป็นผลเลิศขึ้นการพัฒนาสหกรณ์ก็จะยิ่งยั่งยืนต่อไป ดังนั้น จึงให้ความสำคัญแก่การบริหาร การจัดการธุรกิจสินเชื่อ และจัดกระบวนการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge management) ในเรื่องการบริหารสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ โดยระดมภูมิปัญญา ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ทำให้ได้ประเด็นที่ควรรู้ควรนำไปปฏิบัติ มีประเด็นที่นำไปใช้ปฏิบัติได้องค์ความรู้เรื่องนี้เหมาะสมกับสหกรณ์ภาคการเกษตรมากกว่าสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

1. สมาชิกผู้ให้บริการ

สมาชิกผู้เป็นเจ้าของสหกรณ์ เป็นผู้ให้บริการธุรกิจสินเชื่อ พึ่งเข้าใจบทบาท สิทธิหน้าที่ของตน ในการที่จะร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีที่สุดก็คือ การให้การศึกษาอบรมหรือการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อเรียนรู้ ปลูกฝังอุดมการณ์ วิธีการ และหลักการสหกรณ์ เพื่อรับทราบปัญหา ทราบความต้องการของสมาชิก โดยสมาชิกต้องให้ข้อมูลที่เป็นจริง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์วางแผน แนะนำการใช้เงินกู้ แล้วคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้จะได้พิจารณาอนุมัติได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง

การวางแผนการผลิตของสมาชิกก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ สามารถส่งชำระคืนเงินกู้ได้ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่สามารถวางแผนการผลิตได้ด้วยตนเอง สหกรณ์สามารถจัดทำโครงการที่เชื่อมโยงธุรกิจสินเชื่อกับธุรกิจจัดหาสินค้า ธุรกิจส่งเสริมการขาย ธุรกิจรวบรวม ธุรกิจแปรรูป โดยวางแผนการใช้เงินกู้ แผนการทำกำไร การดูแลรักษา บำรุง ป้องกัน โรค การเก็บเกี่ยว และการรวบรวม ให้แก่สมาชิกแต่ละรายที่ร่วมโครงการ

การเสนอข้อมูลของสมาชิกมักจะเกินจริงเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ เช่นมีที่ดินจริง 10 ไร่ แต่แจ้งข้อมูลทำคำขอกู้ 20 ไร่ เพื่อหวังให้ได้จำนวนเงินกู้สูงเกินจริง ดังนั้นสหกรณ์ต้องมีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสมาชิก หรือได้รับการยืนยันจากประธานกลุ่มว่าเป็นข้อมูลของสมาชิกที่เป็นจริง

2. บุคลากรของสหกรณ์

บุคลากรด้านธุรกิจสินเชื่อ คือ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ ประธานกลุ่ม ซึ่งแต่ละส่วนต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1) เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เป็นผู้มีความสำคัญในการจะช่วยให้ธุรกิจสินเชื่อ ประสบผลสำเร็จ เพราะจะเป็นผู้รับคำขอกู้ เป็นผู้สอบถามข้อมูล ประเมินหลักทรัพย์เบื้องต้น สืบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสมาชิกผู้ขอกู้ร่วมกับประธานกลุ่มในกลุ่มนั้น เจ้าหน้าที่สินเชื่อต้องไม่ลำเอียง หรือให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการเกินจริงเพื่อช่วยให้สมาชิกได้วงเงินกู้สูงเกินไป การช่วยสมาชิกวางแผนการผลิต ก็เป็นอีกบทบาทที่สำคัญของเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ยังมีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการขายก็เป็นเรื่องที่ดียิ่ง เพื่อให้คำแนะนำในการวางแผนการผลิตแก่สมาชิกได้ด้วย

2) ประธานกลุ่ม กระบวนการกู้เงินของสมาชิก ควรเริ่มต้นมาจากประธานกลุ่มเป็นผู้ให้ข้อมูลประกอบคำขอกู้ของสมาชิก เพราะเป็นผู้ที่ทราบถึงความจำเป็นในการกู้เงินของสมาชิก เพื่อประเมินให้เห็น ตามข้อเท็จจริง ก่อนที่จะส่งสัญญาให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อวิเคราะห์ข้อมูล แล้วเสนอคณะกรรมการ และในการพิจารณากำหนดวงเงินให้กู้หากประธานกลุ่มสามารถมีบทบาทที่จะให้ความเห็นว่าควรจะอนุมัติจำนวนเท่าใด จะเป็นการดียิ่ง เพราะจะทำให้การ

บริหารงานกลุ่มมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกบทบาทหนึ่งของประธานกลุ่ม ก็คือการเตือนหนี้ การติดตามเร่งรัดหนี้ การประสานงานแจ้งข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิก

3) คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ เป็นคณะกรรมการที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับ สหกรณ์ การเลือกคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ควรยึดหลักความรู้ ความสามารถ มีความซื่อสัตย์ ตามตำแหน่ง เมื่อพิจารณาอนุมัติเงินกู้แล้วต้องรายงานคณะกรรมการในคราวประชุมประจำเดือนทราบ ยกเว้นบางสหกรณ์ที่กำหนดวงเงินกู้ไว้ระดับหนึ่งที่ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการชุดใหญ่ การประเมินหลักทรัพย์ที่สมาชิกขอขึ้นจดทะเบียนจำนองกับสหกรณ์ จะได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการ จึงควรพิจารณาตามความเป็นจริง ตามราคาประเมินของสำนักงานที่ดิน หรือราคาซื้อขาย โดยพิจารณาราคาที่ประเมินไว้ต่ำสุดเป็นหลัก และไม่ควรเกินตามที่ระเบียบกำหนดไว้ การประเมินควรมีรูปถ่าย แผนที่และข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วย

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ฝ่ายอื่น ๆ ก็มีความสำคัญเช่นกัน โดยเฉพาะผู้จัดการสหกรณ์ ที่จะต้องวางแผนจัดการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจสินเชื่อ ยิ่งถ้าสหกรณ์ใดที่พึ่งพาแหล่งเงินทุนภายนอกก็ต้องวางแผนให้มีสภาพคล่องที่สามารถส่งชำระคืนเจ้าหน้าที่ตามแผนการเบิกและการส่งชำระตามที่ทำได้กับเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่บัญชี ก็มีส่วนสำคัญ ไม่ควรให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อเบิกจ่ายเงินกู้ลงทะเบียนรายละเอียดลูกหนี้และทำบัญชีเบ็ดเสร็จในตัว ควรแยกแต่ละฝ่าย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องซึ่งกันและกัน

มีข้อสังเกต ที่บางสหกรณ์นั้นคณะกรรมการให้อำนาจผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่สินเชื่อในการอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิกเบ็ดเสร็จ ซึ่งบางแห่งสามารถอนุมัติได้ถึง 100,000 บาท การให้อำนาจเบ็ดเสร็จเป็นวิธีการที่มีความเสี่ยงสูงในการที่จะก่อให้เกิดการทุจริตต่อสหกรณ์ ดังนั้น ควรมีการควบคุมภายในที่ดี มีการรายงานการพิจารณาอนุมัติต่อคณะกรรมการทุกครั้ง สหกรณ์บางแห่งมีการป้องกันการยืมมือสมาชิกกู้ยืม หรือการทุจริตเงินกู้ของสมาชิก โดยการให้สมาชิกที่กู้เงินเปิดบัญชีเงินฝาก แล้วโอนเงินกู้ผ่านบัญชีเงินฝาก จะทำให้ผู้อื่นไม่สามารถใช้ชื่อสมาชิกโดยปลอมแปลงลายมือชื่อได้ อีกทั้งการที่ให้สมาชิกถอนเงินกู้ไปใช้ตามความจำเป็น ส่วนที่เหลือยังคงฝากไว้ที่สหกรณ์ ยังช่วยส่งเสริมให้ธุรกิจรับฝากเงินมีเพิ่มขึ้นด้วย

การให้อำนาจหน้าที่เพื่อหวังบริการสมาชิกให้สะดวกรวดเร็วโดยละเลยวิธีการ ขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบสหกรณ์ ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดข้อบกพร่องแก่สหกรณ์ สหกรณ์บางแห่งจัดทำคำขอไว้ล่วงหน้า ให้สมาชิกลงนามในสัญญากู้เงิน โดยเฉพาะในช่องลายมือชื่อผู้รับเงินกู้ ลงชื่อในใบรับเงินกู้อ้างว่าเพื่อความสะดวกรวดเร็ว ก็เป็นอีกประเด็นที่จะก่อให้เกิดปัญหา มีความปฏิบัติเช่นกัน หรือบางแห่งเจ้าหน้าที่สินเชื่อไปทำสัญญาเงินกู้ให้ถึงบ้าน หรือนำเงินกู้ไปจ่ายถึงที่บ้านสมาชิก ยังมีความปฏิบัติ

3. เงินทุนธุรกิจสินเชื่อ

เงินทุนหมุนเวียนในธุรกิจสินเชื่อ สามารถแยกได้ 2 ส่วน คือ ทุนภายในสหกรณ์ และทุนภายนอกหรือการกู้ยืมนั่นเอง

ทุนภายในสหกรณ์ ได้มาจากทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับ และเงินฝากของสมาชิกสหกรณ์และสมาชิกสมทบ สหกรณ์ควรมีการวิเคราะห์ต้นทุนของทุน (Cost capital) เพื่อทราบต้นทุนแหล่งเงินทุนต่าง ๆ โดยเงินทุนของสมาชิกค้ำประกันคือเงินปันผลที่คาดว่าจะจ่าย ต้นทุนเงินฝาก คือดอกเบี้ยจ่ายส่วนทุนสำรองและทุนสะสมตามข้อบังคับ ไม่มีต้นทุน สหกรณ์ควรใช้เงินทุนที่มีต้นทุนต่ำที่สุดมาใช้ในธุรกิจสินเชื่อ ยังมีทุนสำรองและทุนสะสมตามข้อบังคับมากจะยังเป็นผลดีต่อการดำเนินธุรกิจ เงินฝากของสมาชิกก็เป็นแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ ซึ่งปัจจุบันประมาณร้อยละ 3-4 ยังเป็นเงินฝากประจำหรือเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จะยิ่งง่ายในการบริหารจัดการมากกว่าเงินฝากออมทรัพย์

ทุนเรือนหุ้น เป็นทุนภายในที่มีต้นทุนสูงตามความคาดหวังของสมาชิกที่จะได้เงินปันผล ถ้ามองที่สภาพคล่องแล้วจะมีสูงมาก เพราะไม่สามารถถอนได้ และสมาชิกเองมีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของสหกรณ์ เป็นเจ้าของธุรกิจอีกด้วย การระดมหุ้นที่สหกรณ์ควรดำเนินการเพื่อสร้างนิสัยการลงทุน การออม การมีส่วนร่วม

ทุนภายนอกสหกรณ์ ได้มาจากการกู้ยืมเงิน หรือการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น หากเป็นทุนภายนอก ควรแสวงหาแหล่งที่มีดอกเบี้ยต่ำสุด หรือพยายามบริหารให้ได้ตามเงื่อนไขของเจ้าหนี้

กรณีทุนภายนอกที่เป็นเจ้าหนี้การค้า ซึ่งมักจะมีระยะเวลาสั้น ประมาณ 1-3 เดือน ควรทำธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์ที่สามารถหมุนธุรกิจสินเชื่อได้หลายรอบ และมีผลผลิตที่สามารถหักชำระได้

ข้อสังเกตของการบริหารเงินทุนของสหกรณ์ต่าง ๆ หลายสหกรณ์ระดมทุนโดยมีค่าใช้จ่ายไม่คุ้มกับผลที่ได้ อย่างเช่นการถือหุ้นหุ้น โฆษกที่นิยมทำกัน มีการอนุมัติค่าใช้จ่ายในการสร้างแรงจูงใจจำนวนมาก แต่มูลค่าหุ้นที่ได้ไม่คุ้มค่าใช้จ่าย บางแห่งใช้เงินทุนทำธุรกิจไม่เป็นหมวดหมู่ทำให้ขาดสภาพคล่อง และเมื่อไม่มีเงินส่งชำระเจ้าหนี้ก็ไปขอความช่วยเหลือเงินฝากจากสหกรณ์อื่นแก้ขัด บางแห่งได้เงินทุนระยะสั้นมา แต่ปล่อยให้สมาชิกกู้ระยะปานกลางส่งผลให้ขาดสภาพคล่อง

4. ระเบียบ ข้อบังคับสหกรณ์

ระเบียบสหกรณ์ ว่าด้วยเงินให้กู้และดอกเบี้ยเงินกู้ จะระบุถึงวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ เพื่อจำแนกประเภทเงินกู้ ในการพิจารณาคำขอกู้ของสมาชิกนั้น เจ้าหนี้ที่สินเชื่อต้องไม่เอื้อ

ประโยชน์ต่อสมาชิกที่รู้จักมักคุ้นกัน หรือเป็นญาติกัน ทำให้สมาชิกได้รับเงินกู้มาก ๆ หรือปล่อยเป็นเงินกู้ระยะปานกลาง เพราะจะเป็นเหตุให้สหกรณ์ขาดสภาพคล่อง และมีโอกาสเป็นหนี้ค้างจำนวนชั้นสูงของเงินกู้ ถ้าเป็นเงินกู้ระยะสั้นและระยะปานกลางที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการ ดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนการผลิตและการชำระหนี้เงินกู้สัญญาาก่อน ๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละแห่งราคาประเมินที่กำหนดไว้ในระเบียบ และวงเงินกู้สูงสุดของทุกสัญญารวมกัน ตามระเบียบของสหกรณ์

หลักประกันเงินกู้ที่ดีที่สุดก็คือการใช้หลักทรัพย์ ที่คณะกรรมการประเมินตามระเบียบฯ โดยใช้ข้อมูลที่เป็นจริง แต่บางครั้งจะทำให้สมาชิกที่ไม่มีทรัพย์สิน ได้รับความเดือดร้อน ไม่สามารถได้รับการบริการเงินกู้ได้ ระเบียบควรกำหนดให้มีการใช้บุคคลค้ำประกันได้ด้วย แต่วงเงินกู้ไม่ควรสูงเกินไป จะเป็นจำนวนเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณผลิตผลหลักของสมาชิกและผู้ค้ำประกัน

ระเบียบสหกรณ์กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับธุรกิจสินเชื่อไว้ละเอียดรอบคอบแล้ว บางสหกรณ์คณะกรรมการ ออกข้อกำหนด หรือมีมตินอกเหนือจากระเบียบขึ้นมา เพื่อเอื้อประโยชน์แก่สมาชิกเกินไป เป็นเหตุให้มีช่องทางเกิดข้อบกพร่องได้ เช่น การให้อำนาจเจ้าหน้าที่สินเชื่ออนุมัติเงินกู้ เป็นต้น

5. การตรวจสอบการใช้เงินกู้

ระเบียบกำหนดเรื่องการตรวจสอบการใช้เงินกู้ไว้ “การตรวจสอบการใช้เงินกู้” สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการ กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จะให้คำแนะนำแก่สมาชิกผู้กู้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้กู้ต้องร่วมมือและปฏิบัติตามในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้ก้นำเงินกู้ที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอื่น ได้ผลดีขึ้นหรือภาวะแห่งการผลิตที่ใช้เงินกู้นั้นแสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลดหรือระงับการจ่ายเงินกู้งวดต่อ ๆ ไป สำหรับรายนั้นได้”

ปัจจุบันการตรวจสอบการใช้เงินกู้อาจจะไม่ได้ดำเนินการ ทำให้สหกรณ์ไม่สามารถ ตรวจสอบได้ว่าสมาชิกใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ สหกรณ์ควรมอบให้ประธานกลุ่มหรือเจ้าหน้าที่ติดตามตรวจสอบ

ในการตรวจสอบการใช้เงินกู้ หากพบว่าสมาชิกใช้ผิดวัตถุประสงค์ ตามระเบียบ สหกรณ์ ซึ่งไม่สามารถเรียกคืนเงินกู้จากสมาชิกได้ แต่ในการกู้ครั้งต่อไปสหกรณ์อาจจะงดจ่ายเงินกู้ หรือปรับลดวงเงินกู้ลง หรือพิจารณาให้ปรับคชัั้น กรณีมีการจัดชั้นสมาชิก

การตรวจสอบการใช้เงินกู้ที่คืออีกวิธีการหนึ่ง ก็คือการจ่ายเงินกู้เป็นงวด ๆ จากนั้นมี การตรวจสอบการใช้เงินกู้ ซึ่งถ้าใช้ผิดวัตถุประสงค์ สหกรณ์ต้องระงับเงินกู้ในงวดถัดไป

แนวทางหนึ่งที่จะทำให้มีการติดตามการใช้เงินกู้ ให้ประชาชนกลุ่มร่วมกับเจ้าหน้าที่ สิ้นเชื่อจัดทำรายงานเสนอที่ประชุมคณะกรรมการและกำหนดวาระการประชุม ไว้ทุกเดือน เป็น วาระติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิก

6. การจัดชั้นสมาชิกเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในธุรกิจสินเชื่อ

หลายสหกรณ์ใช้วิธีการจัดชั้นสมาชิกเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิก และสามารถสร้างแรงจูงใจ สร้างกติกาให้สมาชิกถือปฏิบัติ โดยมีสิ่งจูงใจเป็นการลด ดอกเบี้ย หรือจัดสวัสดิการให้ การจัดชั้นสมาชิก มีประเด็นที่จะใช้พิจารณาประกอบก็คือ

เกณฑ์การจัดชั้นสมาชิก สหกรณ์ส่วนมากที่มีการจัดชั้น มักจะใช้ตัวเลขข้อมูล ปริมาณธุรกิจที่สมาชิกมาทำกับสหกรณ์ คือ

- ประวัติการชำระหนี้ เช่น ไม่เคยผิดนัดชำระ ให้คะแนนเต็ม 10 เคยผิดนัด 1 ครั้ง ลดครั้งละ 2 คะแนน

- การถือหุ้นในสหกรณ์ บางแห่งกำหนดเป็นช่วงชั้น เช่น มีหุ้นในสหกรณ์เกิน 10,000 บาท ได้ 10 คะแนน 8,000 – 10,000 บาท ได้ 9 คะแนน

- การฝากเงินในสหกรณ์ ลักษณะเดียวกับการถือหุ้น คือฝากมากได้คะแนน มาก

- การจัดซื้อสินค้าในสหกรณ์ ลักษณะเดียวกับการถือหุ้น คือซื้อมากได้ คะแนนมาก

- การขายผลิตผลให้สหกรณ์ ลักษณะเดียวกับการถือหุ้น คือขายมากได้ คะแนนมาก

- การเข้าร่วมประชุมใหญ่ การประชุมกลุ่ม มักจะตั้งเป็นคะแนนเต็ม ถ้าขาด ประชุมติดลบครั้งละ 2 หรือแล้วแต่คณะกรรมการกำหนด

คะแนนที่ได้นำมารวม แล้วจัดชั้นสมาชิกตามช่วงชั้นคะแนน เป็นชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 ชั้นที่ 3, 4, 5 เป็นต้น

แต่ในบางสหกรณ์การจัดชั้นจะยึดธุรกิจสินเชื่อเป็นหลัก ได้แก่ การจัดสมาชิกเป็น 5 ชั้น เริ่มต้นจากชั้นที่ 5 ในปีถัดไปส่งชำระได้ตามกำหนด ไม่ขาดประชุมได้เลื่อนขึ้นเป็นชั้นที่ 4 ปี

ถัดไปไม่คิดชำระหนี้ ไม่ขาดประชุม เลื่อนขึ้นเป็นชั้นที่ 3 ได้ระดับชั้น จนถึงชั้นที่ 1 แต่ถ้าหากผิดกติกาคือมีหนี้ค้างหรือขาดประชุมโดยไม่มีเหตุผล ให้ตกมาอยู่ชั้นที่ 5 เช่นเดิม

การจัดชั้นมักจะจัดกันทุกปี แล้วประกาศให้สมาชิกทราบ บางแห่งจะมีหมายเลข หรือแถบสีกำกับที่ทะเบียนหรือคู่มือ หรือในใบแจ้งเดือนหนี้ เพื่อให้ทราบว่าปัจจุบันนี้สมาชิกอยู่ในระดับชั้นที่เท่าไร

7. การติดตามเร่งรัดหนี้

เงินกู้ทั้งระยะสั้นและระยะปานกลางระเบียบกำหนดให้มีการติดตามเร่งรัดโดย “การชำระหนี้เงินกู้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดการชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้และสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์เพื่อชักซ้อมสมาชิกผู้กู้เรื่องจำนวนเงินและกำหนดเวลาซึ่งสมาชิกนั้นๆจะต้องชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ ซึ่งจะต้องส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์

ในกรณีจำเป็นสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออกไปทวงถามสมาชิกผู้กู้รายคนเพื่อให้ชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ ต่อสหกรณ์หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ต่อสหกรณ์ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรและปฏิบัติตาม

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยจัดทำสัญญาคืนเงินค่าปรับใหม่ แล้วขยายระยะเวลาการชำระหนี้ให้สมาชิกเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้บางครั้งจะส่งผลกระทบต่อสมาชิกโดยตรง คือ ไม่อาจขอกู้เงินจากสหกรณ์ได้อีกจนกว่าจะส่งชำระตามการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ บางรายก็ไปก่อนนั้นออกระบบเพิ่ม ทำให้ไม่สามารถส่งชำระสหกรณ์ตามสัญญาใหม่ได้ ผลที่เกิดกับสหกรณ์ก็คือ ต้องตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน เป็นค่าใช้จ่ายประจำปีของสหกรณ์

8. การสอบทานหนี้

ทุก ๆ ปีควรมีการสอบทานหนี้ว่ายอดหนี้ตามสมุดคู่มือสมาชิกกับแผ่นรายละเอียดย่อยลูกหนี้เงินกู้ตรงกันหรือไม่ ซึ่งมักจะดำเนินการ โดยผู้สอบบัญชีสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง โดยจะสอบทานก่อนรับรองงบการเงินของสหกรณ์

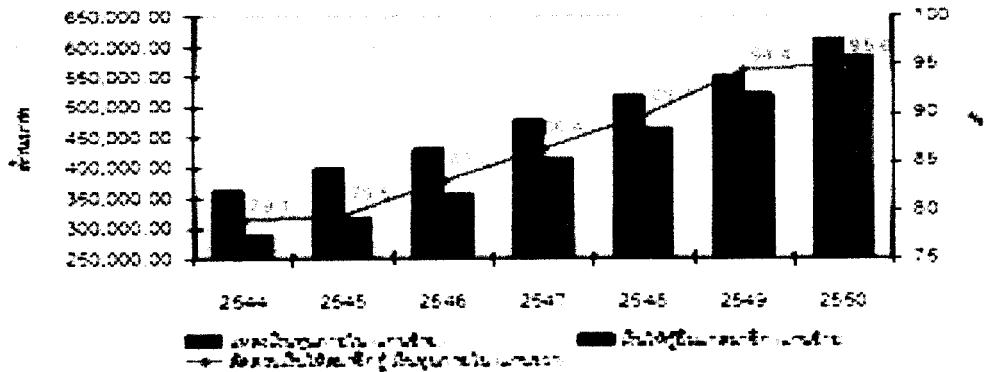
สหกรณ์ โดยผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ หรือคณะกรรมการสหกรณ์ควรมีการสุ่มสอบทานหนี้บ้าง การสอบทานหนี้มีควรให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อเป็นผู้สอบทาน เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตในสหกรณ์ และเป็นการติดตามเร่งรัดหนี้ การแนะนำส่งเสริมสมาชิกตามแผนการผลิตไปในตัว

สรุป การบริหารธุรกิจสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ สหกรณ์ต้องมีระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีคำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบทำหน้าที่ด้านสินเชื่อ และดำเนินการตามระเบียบ มติคณะกรรมการที่กำหนด ได้แก่

1. การจัดทำคำขอกู้ สัญญากู้ หลักประกันเงินกู้ ต้องลงรายการในคำขอกู้ สัญญากู้ หนังสือค้ำประกันให้ครบถ้วน ถูกต้องตามแบบที่กำหนด
2. จัดหาหลักประกันให้คุ้มหนี้ จัดทำทะเบียนค้ำประกันต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน
3. การอนุมัติเงินกู้ การจ่ายเงินกู้ นั้น เงินกู้ทุกสัญญาต้องผ่านการอนุมัติก่อนจ่าย เงินกู้ มีหลักฐานการจ่ายเงินกู้ที่ถูกต้องครบถ้วนจัดทำทะเบียนขอยกหนี้ให้เป็นปัจจุบัน
4. มีการติดตามตรวจสอบแนะนำการใช้เงินกู้ โดยเจ้าหน้าที่สินเชื่อ หรือประธานกลุ่ม
5. การเร่งรัดหนี้และการรับชำระหนี้ สหกรณ์ต้องจำแนกลูกหนี้ มีแผนปฏิบัติงานเร่งรัดหนี้ มีหลักฐานการรับชำระหนี้ครบถ้วน แยกบุคคลที่ทำหน้าที่สินเชื่อ บัญชี และการเงิน
6. จัดเก็บเอกสาร หลักฐานการให้เงินกู้ไว้ในที่ปลอดภัยในสำนักงานสหกรณ์
7. การตรวจสอบและติดตาม มีการวิเคราะห์อายุหนี้ รายงานผลการปฏิบัติงานการให้สินเชื่อต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการประจำเดือน ควบคุมยอดลูกหนี้รายตัว ให้ตรงกับบัญชีแยกประเภทเป็นรายวัน/รายเดือน
8. สุ่มสอบทานหนี้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

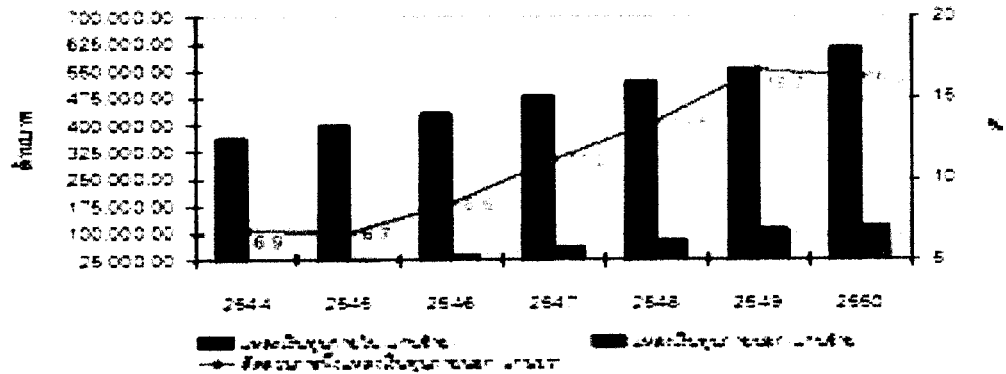
4. แนวโน้มกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2552 : หนี้เพิ่ม ออมลด กระทบสภาพคล่อง

กราฟแสดงเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกที่เพิ่มขึ้นในอัตราเร่งมากกว่าแหล่งเงินทุนภายใน

ที่มา กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สัดส่วนการไว้แหล่งเงินทุนภายนอกต่อทุนดำเนินงานรวม

ที่มา กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เปรียบเทียบเงินออมและภาระหนี้สินของสมาชิกต่อคน

หน่วย : บาท

สหกรณ์ ออมทรัพย์	2549			2550		
	หนีสิน ต่อคน	เงินออม ต่อคน	อัตราหนีสินต่อ เงินออมต่อคน	หนีสิน ต่อคน	เงินออม ต่อคน	อัตราหนีสินต่อ เงินออมต่อคน
ราชการ						
ตำรวจ	188,325	122,138	1.36	187,587	134,871	1.39
ทหาร	130,831	116,197	1.13	142,301	125,576	1.13
ครู	406,978	254,653	1.59	425,799	267,680	1.59
มหาวิทยาลัย	200,479	762,412	0.26	210,612	774,324	0.27
สภาอุตสาหกรรม	212,538	204,344	1.04	231,619	220,242	1.05
ส่วนราชการอื่น	169,146	165,104	1.02	181,021	175,339	1.03
ผู้วิสาหกิจ	348,912	393,447	0.89	361,647	438,982	0.82
เอกชน	75,091	132,566	0.57	80,573	134,508	0.60

ที่มา กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบเงินออมและภาระหนี้สินของสมาชิกต่อคน

กิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวของสมาชิกในหน่วยงานเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกออมเงิน และให้บริการเงินกู้ยืมแก่สมาชิกที่มีความจำเป็นคือคร่อนทางการเงิน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเจ้าของและผู้ให้บริการในระบบสหกรณ์เป็นบุคคลเดียวกัน สมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นชนชั้นกลางที่มีรายได้ประจำ การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ค่อนข้างเป็นระบบปิดภายในเฉพาะหน่วยงานของตนเอง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 ภาพรวมระบบสหกรณ์ออมทรัพย์มีจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนทั้งสิ้น 1,291 แห่ง ในจำนวนนี้สามารถติดตามรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 1,205 แห่ง มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 2.29 ล้านคน และมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 7.31 แสนล้านบาท

ระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ มีจุดเด่นที่ทุนเรือนหุ้นซึ่งจะเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ตามข้อบังคับที่ให้ สมาชิกถือหุ้นในสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกเดือน โดยบางสหกรณ์ได้นำระบบการคำนวณสัดส่วนการถือหุ้นของสมาชิกให้เพิ่มขึ้นตามระดับเงินเดือน ซึ่งทำให้สหกรณ์มีเงินทุนสำหรับการขยายผลการดำเนินงานให้เติบโตขึ้นค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยข้อมูล ณ สิ้นปี 2550 สหกรณ์ออมทรัพย์สามารถให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกได้ถึง 5.81 แสนล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 11.3% ของสินเชื่อรวมในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในปีเดียวกันที่มียอดคงค้างอยู่ทั้งสิ้น 5.16 ล้านล้านบาท

ทั้งนี้ ตัวเลขผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ค่อนข้างล่าช้า โดยล่าสุดมีถึงปี 2550 เท่านั้น แต่เนื่องจากแนวโน้มสถานการณ์เศรษฐกิจในปี 2552 อาจจะมีปัญหาจากวิกฤตเศรษฐกิจการเงินที่ต่อเนื่องมาจากปี 2551 จึงทำให้ประเด็นในเรื่องสภาพคล่องและการดำเนินการของสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นประเด็นที่น่าสนใจ ถึงแม้ว่าการดำเนินธุรกิจของกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่ค่อนข้างเป็นระบบปิดภายในเฉพาะหน่วยงานของตนเอง แต่สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย อาจส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ได้

ธุรกิจสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2546-2550 : หนี้เพิ่ม ออมลด (สินเชื่อโตเร็วกว่าแหล่งเงินทุนภายใน)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 กิจการสหกรณ์ออมทรัพย์มีจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนทั้งสิ้น 1,291 แห่ง ในจำนวนนี้สามารถติดตามรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 1,205 แห่ง มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 2.29 ล้านคน สมาชิกส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางที่มีรายได้ประจำ และมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 7.31 แสนล้านบาท การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นขนาดของสินทรัพย์รวม สินเชื่อ เงินฝาก และส่วนของทุน ทำให้สหกรณ์ส่วนใหญ่มีผลกำไรจากการดำเนินงาน และมีบทบาทการให้ความช่วยเหลือสมาชิกด้วยการให้เงินกู้ยืมในปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี

อย่างไรก็ตาม ในช่วงทศวรรษ 2540 กิจการสหกรณ์ออมทรัพย์มีสภาพคล่องส่วนเกิน

ค่อนข้างมาก และได้เร่งระบายเงินออกด้วยการขายวงเงินกู้ยืมแก่สมาชิก รวมถึงยึดเวลาชำระหนี้ ออกไป ซึ่งทำให้กิจการสหกรณ์เติบโตอย่างรวดเร็ว และมีผลกำไรเพิ่มขึ้นมาก ขณะเดียวกัน สหกรณ์ออมทรัพย์บางแห่งยังได้รับการยอมรับจากสถาบันการเงินภายนอกมากขึ้น ซึ่งอำนวยความสะดวกในการขอใช้บริการเงินกู้ได้สะดวกขึ้น จึงทำให้สหกรณ์สามารถให้บริการสินเชื่อแก่สมาชิก ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ แม้ว่าการระดมทุนภายในจากสมาชิกจะมีอัตราเติบโตที่ช้าลงก็ตาม

สหกรณ์ออมทรัพย์ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกระหว่างปี 2550 จำนวนทั้งสิ้น 537,274 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 5.64% ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่ถึง 30% เป็นการกู้หนี้สัญญาใหม่เพื่อลดล้างหนี้เดิม รองลงมา 26.2% เป็นการกู้ใช้จ่ายในครอบครัวเพื่ออุปโภค เพื่อก่อสร้างปรับปรุงที่อยู่อาศัย 17.6% ซื้อทรัพย์สิน 11.4% และอื่น ๆ 14.7% สำหรับยอดคงค้างเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก ณ สิ้นปี 2550 มีจำนวน 581,444 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 11.5% ใกล้เคียงกับอัตราเพิ่มเฉลี่ยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา และคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 80% ของการใช้เงินทุนทั้งหมด (ที่เหลือเป็นเงินลงทุน 10% เงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น 6% และเงินฝาก 4%)

ทางด้านแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์ ณ สิ้นปี 2550 มีจำนวน 611,990 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 10.8% ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มที่สูงที่สุดนับจากปี 2547 ประกอบด้วยทุนสหกรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าหุ้นของสมาชิก โดยในระหว่างปี 2550 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สะสมเงินค่าหุ้นเพิ่ม 46,845 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 6.9% ชะลอลงจากอัตราการเพิ่ม 8.3% ในปีก่อนหน้า ขณะที่เงินรับฝากจากสมาชิกปรับตัวเพิ่มขึ้น 6.6% เป็น 198,251 ล้านบาท

อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกต่อแหล่งเงินทุนภายในปรับตัวสูงขึ้นอย่างมากในช่วงปี 2546-2549 แม้จะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นช้าลงในปี 2550 แต่ก็ส่งผลให้สภาพคล่องส่วนเกินของสหกรณ์ออมทรัพย์ปรับตัวลดลงเป็นลำดับ และคาดว่าจะยังปรับตัวลดลงมากขึ้นอีกในปี 2551-2552 เนื่องจากในปี 2551 ราคายางได้ของสมาชิกอาจจะเพิ่มขึ้นไม่ทันกับรายจ่าย ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นกว่า 50% ในช่วงครึ่งแรกของปี ขณะที่ในปี 2552 อาจต้องเผชิญกับปัญหาการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2551 จากผลของเศรษฐกิจชะลอตัว แม้ว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมอาจบรรเทาลงบ้าง จากการอ่อนตัวของราคาน้ำมันและเงินเฟ้อก็ตาม

ทั้งแหล่งเงินทุนภายนอกมากขึ้น : สัดส่วนกู้ยืมจากภายนอกเพิ่มจาก 8.5% เป็น 16.3% ใน ระยะเวลา 5 ปี

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งสิ้นในปี 2550 มีจำนวน 730,819 ล้านบาท ประกอบด้วย ทุนภายใน 83.7% และแหล่งเงินทุนภายนอกโดยการกู้ยืม 16.3% โดยอัตราส่วนทุนภายในปรับลดลงเป็นลำดับจากปี 2546 ที่อยู่ในระดับ 91.5% สวนทางกับทุนภายนอกในช่วงเวลาเดียวกันที่เพิ่มขึ้นจาก 8.5% ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงระดับการออมของสมาชิกสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้น ไม่ทัน

กับความต้องการใช้เงิน หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าสหกรณ์มีการขยายธุรกิจรวดเร็วเกินขีดความสามารถในการออมของสมาชิก

โครงสร้างเงินกู้ยืมจากภายนอก ประกอบด้วย เงินกู้ระยะสั้น 2.3% เงินกู้ระยะยาว 5.8% และอื่น ๆ 8.2% นอกจากนี้ ยังมีสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนหนึ่งหาเงินทุนโดยใช้บริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินระยะสั้นค้ำประกันเงินกู้ยืม โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ 6.3% ของทุนดำเนินงาน ขณะที่โครงสร้างการใช้ไปของเงินทุนส่วนใหญ่ จะเป็นการให้กู้ยืมและการลงทุนที่มีระยะปานกลางตั้งแต่ 1 ปี จนถึงระยะยาว 5-20 ปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงในการบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์ในระยะต่อไปด้วย

ภาระหนี้เฉลี่ยต่อคนสูงกว่าการสะสมเงินออมเฉลี่ยต่อคน

ในปี 2550 สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกคงค้างทั้งสิ้น 581,444 ล้านบาท ขณะที่ด้านเงินออมของสมาชิก ประกอบด้วย เงินรับฝาก 198,251 ล้านบาท และหุ้น 346,851 ล้านบาท โดยสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีเงินออมสะสมน้อยกว่าภาระหนี้สิน ทั้งนี้ภาระหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ของสมาชิกเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 268,518 บาท ขณะที่เงินออมในสหกรณ์ออมทรัพย์ของสมาชิกเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 234,937 บาท คิดเป็นอัตราส่วนภาระหนี้ต่อเงินออมเท่ากับ 1.14 เท่า ซึ่งสะท้อนกำลังความสามารถในการชำระหนี้ในขนาดของสหกรณ์ และเป็นความเสี่ยงของสหกรณ์ต่อการบริหารจัดการสภาพคล่องที่จะใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานต่อไป

ทั้งนี้ แม้สัดส่วนหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ จะอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมากเฉลี่ยไม่ถึง 1% ของสินเชื่อรวม ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเรียกเก็บหนี้จะใช้ระบบหัก ณ ที่จ่ายจากเงินเดือนลูกหนี้ แต่ก็ไม่ใช่ประเด็นที่จะประมาทหรือมองข้ามได้ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาถึงเงินให้กู้ยืมใหม่ในแต่ละปีที่มียอดเงินรวมสูงกว่า 5 แสนล้านบาทนั้น เป็นการให้กู้ยืมเพื่อชำระคืนหนี้เดิมในสัดส่วนที่สูงถึง 30% ที่เดียว

แนวโน้มธุรกิจสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2552

เศรษฐกิจไทยในปี 2552 อาจจะเติบโตช้าลงเป็นประมาณ 0-1.2% เทียบกับในปี 2551 ที่คาดว่าจะเติบโตในระดับประมาณ 2.9% ซึ่งแม้เศรษฐกิจไทยอาจไม่ประสบภาวะถดถอยรุนแรงเหมือนที่เกิดขึ้นกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก แต่ต้องยอมรับว่าการเติบโตที่เกิดขึ้นนี้ เป็นผลจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภาครัฐเป็นสำคัญ ผ่านการใช้เงินงบประมาณทั้งเพื่อการลงทุนและการลดภาษีต่าง ๆ ขณะที่ในภาคเอกชน โดยเฉพาะในภาคเศรษฐกิจจริง (real sector) ล้วนแต่ได้รับผลกระทบค่อนข้างรุนแรง ถึงกับต้องปรับลดกำลังการผลิต และการจ้างงาน แม้แต่การปิดกิจการในบางแห่ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระดับรายได้ของประชาชน โดยเฉพาะระดับกลางและล่างให้ลดลง

เนื่องจากความสามารถในการจ่ายเงินเดือนเพิ่มและการรับพนักงานใหม่ขององค์กรต่าง ๆ มีแนวโน้มลดลงตามภาวะเศรษฐกิจ

ปัจจัยดังกล่าว มีผลให้การดำเนินธุรกิจสหกรณ์ออมทรัพย์ในปี 2552 เผชิญความท้าทายเพิ่มขึ้น โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยมีมุมมองต่อประเด็นที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานของกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ดังนี้

1. ความเสี่ยงต่อภาวะตั้งตัวของสภาพคล่อง

แม้ว่าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์อาจจะเผชิญความเสี่ยงจากการว่างงานน้อยกว่าแรงงานในภาคอุตสาหกรรมหรือบริการ แต่ในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว สมาชิกอาจมีความต้องการสภาพคล่องเพิ่มขึ้นจากรายได้ที่อาจลดลง เช่น ค่าล่วงเวลา (OT) หรืออาจมีความจำเป็นที่ต้องใช้เงินมากขึ้น เพราะหมุนเงินยากขึ้น เป็นต้น

ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้สูงที่ระดับการออมของสมาชิกสหกรณ์อาจจะลดลงต่อเนื่องในปีนี้ สวนทางกับความต้องการสินเชื่อที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากรายได้อาจจะเพิ่มขึ้นช้าลง ขณะที่ค่าครองชีพยังอยู่ในเกณฑ์สูง แม้ว่าปัญหาเงินเฟ้อและราคาน้ำมันจะคลี่คลายลงในปีก็ตาม แต่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปไม่ได้ปรับลดลงตามในสัดส่วนเดียวกัน

ปัจจัยข้างต้นอาจส่งผลให้สภาพคล่องทางการเงินในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ลดลง ดังนั้น แม้ว่าทิศทางอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินจะมีแนวโน้มอ่อนตัวลงชัดเจนในปีนี้ แต่สหกรณ์ออมทรัพย์บางแห่งอาจยังไม่สามารถปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลงได้เร็วและมากเท่าตลาดได้ เนื่องจากอาจจะส่งผลกระทบต่อให้เงินฝากไหลออก ขณะเดียวกัน กระแสการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้น่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้ ซึ่งอาจส่งผลให้แนวโน้มผลประกอบการของกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรลดลงตามไปด้วย

โอกาสในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนภายนอกอาจลดลง เนื่องจากระบบธนาคารพาณิชย์ไทยหันมาดำเนินธุรกิจอย่างระมัดระวังมากขึ้นในภาวะแวดล้อมทางการเงินที่เต็มไปด้วยปัจจัยเสี่ยง ทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์อาจจำเป็นต้องเร่งปรับตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้าง kepercayaanในเรื่องความมั่นคงด้านฐานะการเงินของสหกรณ์ฯ ไม่มุ่งเน้นการเติบโตแบบก้าวกระโดดอย่างเช่นที่ผ่านมา หันกลับมายึดหลักการสหกรณ์ในการพึ่งตนเอง และเพิ่มความรอบคอบในการดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิกเป็นหลัก รวมทั้งเฝ้าระวังและติดตามปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นทิศทางอัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน และความรุนแรงของปัญหาในภาคการเงินทั้งในและต่างประเทศ

2. สหกรณ์ออมทรัพย์ที่สมาชิกส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินมากกว่าเงินออม

ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาครัฐราชการ เช่น ตำรวจ ทหาร และครู อาจได้รับผลกระทบมากกว่าสหกรณ์ที่สมาชิกส่วนใหญ่มีเงินออมมากกว่าภาระหนี้สิน เนื่องจากมีความจำเป็นต้องพึ่งแหล่งเงินกู้ยืมจากภายนอก ขณะที่แหล่งเงินกู้ยืมอาจระมัดระวังปัญหาความเสี่ยงด้านเครดิตที่เพิ่มขึ้นในภาวะเศรษฐกิจซบเซา ไม่ว่าจะเป็นการกู้ยืมจากสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น หรือจากระบบธนาคารพาณิชย์ก็ตาม โดยอาจส่งผลให้วงเงินสินเชื่อลดลง หรือแม้แต่ต้นทุนการกู้ยืมแพงขึ้น ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯเองในปี 2552 ในเรื่องความสามารถในการทำกำไร และแนวโน้มการจ่ายปันผลแก่สมาชิกในอัตราที่ลดลงแล้ว ยังอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์บางส่วนด้วย โดยเฉพาะในรายที่จำเป็นต้องพึ่งเงินกู้หมุนเวียนเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจต้องขอรับบริการทางการเงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบ

ในปี 2550 สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกคงค้างทั้งสิ้น 581,444 ล้านบาท ขณะที่ด้านเงินออมของสมาชิก ประกอบด้วย เงินรับฝาก 198,251 ล้านบาท และหุ้น 346,851 ล้านบาท โดยสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีเงินออมสะสมน้อยกว่าภาระหนี้สิน ทั้งนี้ภาระหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ของสมาชิกเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 268,518 บาท ขณะที่เงินออมในสหกรณ์ออมทรัพย์ของสมาชิกเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 234,937 บาท คิดเป็นอัตราส่วนภาระหนี้ต่อเงินออมเท่ากับ 1.14 เท่า ซึ่งสะท้อนกำลังความสามารถในการชำระหนี้ในขนาดของสหกรณ์ และเป็นความเสี่ยงของสหกรณ์ต่อการบริหารจัดการสภาพคล่องที่จะใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานต่อไป

3. ความสามารถในการชำระหนี้

เป็นประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง และติดตามต่อไป แม้ว่าในภาพรวมทั้งระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2550 จะมีหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพียง 1,146 ล้านบาท คิดเป็น 0.2% ของลูกหนี้เงินกู้คงค้างทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก 30% ของเงินให้กู้ยืมเป็นการกู้ยืมเพื่อชำระคืนหนี้เดิมซึ่งบ่งชี้ว่าหากลูกหนี้กลุ่มนี้ประสบปัญหาเรื่องการบริหารรายได้กับรายจ่ายแล้วจึงอาจมีความเสี่ยงที่ลูกหนี้กลุ่มนี้จะกลายเป็นหนี้เสียได้มาก

ทั้งนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์ที่สมาชิกส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินมากกว่าเงินออม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาครัฐราชการเช่น ตำรวจ ทหาร และครู อาจได้รับผลกระทบมากกว่าสหกรณ์ที่สมาชิกส่วนใหญ่มีเงินออมมากกว่าภาระหนี้สิน เนื่องจากมีความจำเป็นต้องพึ่งแหล่งเงินกู้ยืมจากภายนอก ขณะที่แหล่งเงินกู้ยืมอาจระมัดระวังปัญหาความเสี่ยงด้านเครดิตที่เพิ่มขึ้นในภาวะเศรษฐกิจซบเซา ไม่ว่าจะเป็นการกู้ยืมจากสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น หรือจากระบบธนาคารพาณิชย์ก็ตาม โดยอาจส่งผลให้วงเงินสินเชื่อลดลง หรือแม้แต่ต้นทุนการกู้ยืมแพงขึ้นซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯเองในปี 2552 ในเรื่องความสามารถในการทำกำไร และแนวโน้มการจ่ายปันผลแก่สมาชิกในอัตราที่ลดลงแล้วยังอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของ

สมาชิกสหกรณ์บางส่วนด้วย โดยเฉพาะในรายที่จำเป็นต้องพึ่งเงินกู้หมุนเวียนเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจต้อง
ขอรับบริการทางการเงินจากแหล่งเงินทุนนอกระบบ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

กิจการสหกรณ์ออมทรัพย์เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในภาวะเศรษฐกิจขาขึ้นและขาลง
ในช่วงเกือบ 2 ทศวรรษที่ผันผวน โดยอาศัยจุดเด่นในเรื่องทุนเรือนหุ้นที่มาจากสมาชิกจ่ายเงินซื้อ
หุ้นเพิ่มทุนอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน ทำให้กิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ขยายตัวเป็นลำดับ โดยมีกำไร
สุทธิจากการดำเนินงานก่อนข้างสม่ำเสมอเฉลี่ยกว่า 20,000 ล้านบาทต่อปี

อย่างไรก็ตาม ปัญหาเศรษฐกิจถดถอยที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยขนาดใหญ่ตั้งแต่
ช่วงครึ่งหลังปี 2551 และยังไม่ถึงจุดต่ำสุด คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในช่วง
ไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 ต่อเนื่องถึงปี 2552 ทั้งนี้แม้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์
จะเป็นผู้มีเงินได้ประจำ แต่ปัญหาเงินเฟ้อและราคาสินค้าที่ถีบตัวสูงขึ้นในช่วงต้นปี 2551 รวมถึง
การปรับลดต้นทุนการดำเนินงานของภาคธุรกิจเพื่อรับมือภาวะเศรษฐกิจและกำลังซื้อที่ลดลงในปี
2552 คาดว่าจะส่งผลให้สมาชิกส่วนใหญ่อาจมีความสามารถในการออมลดลง สวนทางกับความ
ต้องการสินเชื่อที่มีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้นอีกในปีนี้

ในขณะที่โอกาสในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนภายนอกอาจลดลง เนื่องจากระบบ
ธนาคารพาณิชย์ไทยหันมาดำเนินธุรกิจอย่างระมัดระวังมากขึ้นในภาวะแวดล้อมทางการเงินที่เต็มไปด้วย
ปัจจัยเสี่ยง ทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์อาจจำเป็นต้องเร่งปรับตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้าง
ความเชื่อถือในเรื่องความมั่นคงด้านฐานะการเงินของสหกรณ์ไม่มุ่งเน้นการเติบโตแบบก้าว
กระโดดอย่างเช่นที่ผ่านมา หันกลับมายึดหลักการสหกรณ์ในการพึ่งตนเอง และเพิ่มความรอบคอบ
ในการดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิกเป็นหลัก รวมทั้งเฝ้าระวังและ
ติดตามปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นทิศทาง
อัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน และความรุนแรงของปัญหาในภาคการเงินทั้งในและต่างประเทศ

กิจการสหกรณ์ออมทรัพย์เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในภาวะเศรษฐกิจขาขึ้นและขาลง
ในช่วงเกือบ 2 ทศวรรษที่ผันผวน โดยอาศัยจุดเด่นในเรื่องทุนเรือนหุ้นที่มาจากสมาชิกจ่ายเงินซื้อ
หุ้นเพิ่มทุนอย่างสม่ำเสมอทุกเดือนทำให้กิจการสหกรณ์ออมทรัพย์มีการขยายตัวเป็นลำดับ โดยมี
กำไรสุทธิจากการดำเนินงานก่อนข้างสม่ำเสมอเฉลี่ยกว่า 20,000 ล้านบาทต่อปี

อย่างไรก็ตาม ปัญหาเศรษฐกิจถดถอยที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยขนาดใหญ่ตั้งแต่
ช่วงครึ่งหลังปี 2551 และยังไม่ถึงจุดต่ำสุด คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในปี 2552
ให้เติบโตช้าลงเป็นประมาณ 0-1.2% เทียบกับในปี 2551 ที่คาดว่าจะเติบโตในระดับประมาณ 2.9%
ซึ่งแม้เศรษฐกิจไทยอาจไม่ประสบภาวะถดถอยรุนแรงเหมือนที่เกิดขึ้นกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก แต่

ต้องยอมรับว่าการเติบโตที่เกิดขึ้นนี้ เป็นผลจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภาครัฐเป็นสำคัญ ผ่านการใช้เงินงบประมาณทั้งเพื่อการลงทุนและการลดภาษีต่าง ๆ ขณะที่ในภาคเอกชน โดยเฉพาะในภาคเศรษฐกิจจริง (real sector) ล้วนแต่ได้รับผลกระทบค่อนข้างรุนแรงถึงกับต้องปรับลดกำลังการผลิต การจ้างงาน หรือแม้แต่การปิดกิจการในบางแห่ง

แม้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์จะเป็นผู้มีเงินได้ประจำ และอาจจะเผชิญความเสี่ยงจากการว่างงานน้อยกว่าแรงงานในภาคอุตสาหกรรมหรือบริการแต่ในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวสมาชิกอาจมีความต้องการสภาพคล่องเพิ่มขึ้นจากรายได้ที่อาจลดลง เช่น ค่าล่วงเวลา (OT) หรืออาจมีความจำเป็นที่ต้องใช้เงินมากขึ้น เพราะหมุนเงินยากขึ้น เป็นต้น คาดว่าจะส่งผลให้สมาชิกส่วนใหญ่อาจมีความสามารถในการออมลดลง สวนทางกับความต้องการสินเชื่อที่มีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้นอีกในปีนี้ ปัจจัยดังกล่าว อาจส่งผลต่อการดำเนินงานของกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ดังนี้

5. แนวคิดในการบริหารสินเชื่อยุคใหม่ของสหกรณ์ออมทรัพย์

ผลกระทบจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันต่อการให้สินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์

1. ผลกระทบทางบวก
2. ผลกระทบทางลบ

เมื่อเราวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันต่อการให้สินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้แล้วขั้นต่อไปคือเราจะบริหารการให้สินเชื่ออย่างไร

ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในการบริหารสินเชื่อ

1. การบริหารแหล่งที่มาของเงินที่จะนำมาปล่อยสินเชื่อ โดยพิจารณาถึงจำนวนเงินและระยะเวลา

2. การบริหารต้นทุนของเงินและผลตอบแทนของเงิน โดยพิจารณาส่วนต่างที่ได้รับ

3. การบริหารสภาพคล่อง (CASH FLOW)
4. การบริหารความเสี่ยง

การกำหนดนโยบายเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

- ปัจจัยที่เกี่ยวกับความต้องการเงินกู้ของสมาชิก
- ปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาพคล่องหรือปริมาณเงินของสหกรณ์และระยะเวลาของเงิน

- ปัจจัยที่เกี่ยวกับต้นทุนของเงิน
- ปัจจัยที่เกี่ยวกับจำนวนเงินและระยะเวลาในการให้เงินกู้แก่สมาชิก
- ปัจจัยที่เกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้เงินกู้แก่สมาชิก

การวางแผนการให้เงินกู้แก่สมาชิก

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบันของสหกรณ์ออมทรัพย์และสมาชิกในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถในการให้เงินกู้และความต้องการเงินกู้

1.1 สถานการณ์เกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์

- นโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิ หรือนโยบายทางด้านกำไรที่สหกรณ์ออมทรัพย์กำหนดไว้

- สัดส่วนของทุนดำเนินงาน รวมทั้งปริมาณของเงินในแต่ละช่วงระยะเวลา

- ต้นทุนของเงินทุนในแต่ละประเภท

1.2 สถานการณ์เกี่ยวกับสมาชิก

- จำนวนสมาชิกทั้งหมด และจำนวนสมาชิกใหม่ที่เพิ่มขึ้นและแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของสมาชิก

- จำนวนสมาชิกที่ใช้บริการเงินกู้ในแต่ละประเภทตามสิทธิที่ได้รับอนุมัติแล้ว และจำนวนสมาชิกที่ยังไม่ได้ใช้บริการตามสิทธิในแต่ละประเภทของเงินกู้

- พฤติกรรมในการใช้บริการเงินกู้ของสมาชิกที่ผ่านมารวมทั้งการนำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่

2. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

3. การกำหนดกลยุทธ์ในการให้เงินกู้แก่สมาชิก

- ปริมาณเงินของสหกรณ์

- ต้นทุนของเงิน

- ระยะเวลาของเงิน

- ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

4. การวางแผนการปฏิบัติงาน

5. การควบคุมและติดตามผล

หลักการในการพิจารณาสินเชื่อ จากข้อมูลและเอกสาร (3P'S)

1. Purpose วัตถุประสงค์และจำนวนเงินที่ต้องการ

2. Payment ความสามารถในการชำระหนี้คืน

3. Protection การป้องกันความเสี่ยง

การวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อเชิงปริมาณ

1. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio)

2. การประมาณการกระแสเงินสด (Cash Flow)

3. การวิเคราะห์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงิน (Sources and Uses of Funds)

การวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อเชิงคุณภาพ (C's Policy)

1. คุณสมบัติของผู้กู้ (Character)

- ความรับผิดชอบ

- ความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

- ความซื่อสัตย์สุจริต (ไม่หนีวหนี)

- ความตรงต่อเวลา และการรักษาเครดิต

- ความเสมอต้นเสมอปลาย

2. ความสามารถในการหารายได้ (Capacity)

ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงความสามารถในการหารายได้

ส่วนประกอบ	ข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณา
1) ความสามารถในการหารายได้	- เงินเดือนและรายได้อื่น ๆ - ความมั่นคงและตำแหน่งหน้าที่ - อายุ และสุขภาพ - ความชำนาญในสาขาอาชีพ
2) หนี้สินที่มีอยู่	- สถาบันการเงิน - บุคคลภายนอก
3) แบบแผนการใช้จ่าย	- ฐานะการสมรส - ขนาดของครอบครัว - ระดับการครองชีพ

3. สัดส่วนของเงิน (Capital)

4. หลักประกัน (Collateral)

5. สภาวะทางเศรษฐกิจ (Condition)

การวิเคราะห์การเงินส่วนบุคคลของสมาชิก

1. รายได้ประจำ (Income)
2. ความสามารถในการหารายได้พิเศษเพิ่มเติม (Earning Capacity)
3. หนี้สินที่มีอยู่เดิมของสมาชิก (Existing Debt)
4. รูปแบบการใช้จ่าย (Spending Pattern)

การวิเคราะห์หลักประกัน

1. กรณีหลักประกันเป็นบุคคล เรียกว่า การค้ำประกัน
2. กรณีหลักประกันเป็นสังหาริมทรัพย์ เรียกว่า การจำนำคเวน เครื่องจักร

รถยนต์

3. กรณีหลักประกันเป็นอสังหาริมทรัพย์ เรียกว่า การจำนอง

ความเหมาะสมของหลักประกัน

1. ต้องเป็นหลักประกันที่มีมูลค่าค่อนข้างจะคงที่ โดยราคาจะไม่ลดลงง่าย
2. ต้องเป็นสิ่งที่เป็นที่ต้องการของตลาด
3. ต้องตรวจสอบดูว่าไม่เป็นหลักประกันที่มีภาระผูกพันใด ๆ
4. ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของหลักทรัพย์
5. ต้องสามารถครอบครอง หรือถือเอาเอกสารสิทธิ์เกี่ยวกับหลักประกันนั้นได้
6. ต้องสามารถจัดทำนิติกรรมในทางกฎหมายได้

ประเภทของหลักประกัน

1. เงินฝาก
2. พันธบัตร
3. ที่ดิน
4. สิ่งปลูกสร้าง

แนวทางในการพิจารณาเงินให้กู้

1. เกณฑ์การพิจารณาจากความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ได้
2. เกณฑ์การพิจารณาจากหลักประกัน

สรุปหลักในการอนุมัติสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์

1. นโยบาย ระเบียบ มติเกี่ยวกับการปล่อยสินเชื่อ
2. การวิเคราะห์/การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ
3. การติดตามดูแล

4. ระบบการรายงาน

5. การระมัดระวังในการอนุมัติสินเชื่อให้กับสมาชิกที่มีแนวโน้มที่จะมีปัญหา

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัลยา โทวิศิษฐ์ชัย (2535 : 1-65) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในช่วงปี 2533 พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระคืนสินเชื่อในเชิงบวกได้แก่ รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมและรายได้สุทธิจากการเกษตรอื่นๆ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อในเชิงลบ ได้แก่ หนี้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค

จันทร์ศรี สมวิลาส (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อ การเกษตร เพื่อทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อ การเกษตร จากผลการวิเคราะห์พบว่า ปริมาณหนี้สินในระบบสหกรณ์มีความสัมพันธ์ในทางลบกับการชำระคืนสินเชื่อ การเกษตรหมายความว่า ถ้ามีหนี้มากจะชำระคืนสินเชื่อการเกษตรได้น้อย ปัญหาและความต้องการของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคือการให้บริการของสหกรณ์ล่าช้า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์สูงเกินไป และผลผลิตของสมาชิกไม่มีตลาดรองรับที่แน่นอน

ปริยาภา สีดา และคณะ (2551 : บทคัดย่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัดจังหวัดขอนแก่น วัตถุประสงค์ของการศึกษา (1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปสภาพทางเศรษฐกิจ (2) เพื่อศึกษาการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด (3) เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด (4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถาม เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด จำนวน 150 คน มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้ สถิติพรรณนา เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล 2 สถิติวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด จำแนกตามตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เข้ารับบริการ ระยะเวลาที่รอใช้บริการ จำนวนครั้งที่เข้ารับบริการ โดยการใช้ค่าสถิติ T-test ผลการวิเคราะห์พบว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุ ของการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรมีหลายปัจจัย เป็นต้นว่า เนื่องจากประสบภัยธรรมชาติ เกิดโรคแมลง ราคาผลผลิตตกต่ำ มีการใช้

เงินกู้ นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้กับสถาบันเกษตรกรที่กู้เงินไปและใช้เงินกู้ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตเป็นเงินกู้เพื่อการบริโภค การกู้เงินของเกษตรกรจะมีความสัมพันธ์กับขนาดของฟาร์ม การชำระหนี้ของเกษตรกรทั่วไปขึ้นกับรายได้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค การชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ขึ้นกับการให้บริการด้านต่างๆ ของสหกรณ์ รายได้ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ จำนวนเงินกู้ ความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ในการสำนึกต่อการชำระหนี้ ขนาดเนื้อที่ถือครอง เนื้อที่ทำการเกษตร ขนาดครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน มูลค่าทรัพย์สินในฟาร์ม และพฤติกรรมการใช้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์เอง

เทียนชัย รัตนคิลก (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรอำเภอคำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัญหาการชำระคืนสินเชื่อ การเกษตรของเกษตรกรอำเภอคำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า เกษตรกรที่มีปัญหาค้างชำระสินเชื่อส่วนมากมีความหนักใจในภาระหนี้สิน ต้องการที่จะชำระหนี้ให้หมดโดยเร็ว สำหรับปัญหาที่ทำให้กิจการประสบกับภาวะล้มละลาย ได้แก่ ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำร้อยละ 45.13 และภัยธรรมชาติร้อยละ 50.44 การระบาดของโรคแมลงศัตรูพืชมีเป็นส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 4.43 ผลกระทบจากการต้องการชำระหนี้ต่อกิจการทำให้เกษตรกรร้อยละ 35 ลดขนาดของกิจการลง และร้อยละ 8.75 เลิกกิจการเกษตรไปโดยการที่รับเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮอิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่” เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ลูกหนี้สินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮอิสลาม จำกัด จากสาขาที่เปิดให้บริการทั้งสิ้น 5 สาขา คือ สาขากระบี่ สาขาเกาะลันตา สาขากาญจนดิษฐ์ สาขาอ่าวลึก และสาขาลองท่อม จากจำนวนลูกหนี้ 1,500 คน (รายงานผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮอิสลาม จำกัด ประจำปี 2551 ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2551)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ณ ระดับนัยสำคัญ .10 และมีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ + 10 % จากจำนวนประชากร 1,500 คน (พร้อมคำนวณด้วยสูตร Taro Yamane) ดังนี้

โดยใช้สูตรของ TARO YAMANE ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Nd^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของหน่วยตัวอย่างกลุ่มเป้าหมาย

N = ประชากรทั้งหมด

D = ระดับความมีนัยสำคัญ

ตัวอย่างเช่น $N = 1,500$ คน

$$D = 0.10$$

$$\text{แทนค่า } \frac{n = 1,500}{1 + 1,500(0.10)^2}$$

$$n = 93.75$$

$$n = 94$$

จากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 94 ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาเท่ากับ 100 คน เพื่อความสะดวกในการคำนวณ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง แบ่งส่วนตัวอย่าง (Quota Sampling) โดยแบ่งตัวอย่างออกเป็นสัดส่วนตามสาขา คือ สาขากระบี่ จำนวน 40 คน สาขาเกาะลันตา จำนวน 20 คน สาขากาญจนดิษฐ์ จำนวน 15 คน สาขาอ่าวลึก จำนวน 15 คน และสาขาคลองท่อม จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งออกแบบให้ใช้สำหรับแสดงความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พะอัสสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ ทั้งนี้แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งในตอนนี้แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พะอัสสลาม จำกัด ซึ่งในตอนนี้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การประมาณค่า ระดับความพึงพอใจ 5 ระดับดังนี้คือ

- 5 = มากที่สุด
- 4 = มาก
- 3 = ปานกลาง
- 2 = น้อย
- 1 = น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งในตอนนี้ แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

(Opened Form)

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอน
ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับปรุงใช้ตาม
ความเหมาะสม
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง
3. นำแบบสอบถามที่จัดทำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้
คำแนะนำ
4. แบบสอบถามที่ได้รับการแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นแล้วมา
ปรับปรุงแก้ไข และใช้ในการศึกษาครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีแบบ โดยบังเอิญ (Simple Random Sampling) โดยการนำ
แบบสอบถามให้สมาชิกมาชำระหนี้สินเชื้อของสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮอิสลาม จำกัด ที่เข้ามา
ชำระหนี้ ณ สาขาต่าง ๆ ได้กรอกข้อมูลในแบบสอบถาม โดยมีผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ
ให้ข้อมูลอย่างใกล้ชิด และขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามแล้วให้ส่งคืน
แบบสอบถามในวันเดียวกัน โดยเก็บรวบรวมให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง ความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามแต่ละ
ฉบับ แล้วบันทึกข้อมูลนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และสถิติที่ใช้เป็น
สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิธีการทางสถิติได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพ และข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าร้อยละ (%)
และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้
ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮอิสลาม จำกัด ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3. ปัญหา อุปสรรค ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ (%) นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำผลที่ได้มาหาความถี่ร้อยละ

(Percentage)

$$\text{สูตรค่าร้อยละ } P = \frac{n \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พะเยาสยาม จำกัด ของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาน้ำหนักของค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละช่วงการปฏิบัติตามแนวคิด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายความว่า	มีความเกี่ยวข้องมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายความว่า	มีความเกี่ยวข้องมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายความว่า	มีความเกี่ยวข้องปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายความว่า	มีความเกี่ยวข้องน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายความว่า	มีความเกี่ยวข้องน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พะเยาสยาม จำกัด แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – End – Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมและเป็นแนวทางในการปรับปรุงต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ต้องการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มะกอกพะอติสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ โดยนำข้อมูลลักษณะเบื้องต้นของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ และอายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ทั้ง ด้านการบริการ ด้านพนักงาน ด้านเทคโนโลยีและนโยบายเกี่ยวกับสินเชื่อสหกรณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์มะกอกพะอติสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ ตลอดจน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกที่มีสินเชื่อกับสหกรณ์ ฯ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2551 สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วนในแต่ละสาขา การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยรอที่สหกรณ์ ฯ เมื่อพบว่าสมาชิกเข้ามาติดต่อทำธุรกรรมกับสหกรณ์ ฯ จะขอความร่วมมือให้ช่วยตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ นำข้อมูล ที่ได้มาทำการวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการบรรยายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิก

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิก

สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากจำนวน 100 คน จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ แสดงเป็นจำนวน และร้อยละ เสนอไว้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านเพศ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	27	27.00
หญิง	73	73.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงถึง 73 คน คิดเป็นร้อยละ 73 เป็นเพศชายเพียง 27 คน คิดเป็นร้อยละ 27

ตารางที่ 4.2 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านอายุ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
21 – 30 ปี	5	5.00
31 – 35 ปี	10	10.00
36 – 40 ปี	24	24.00
41 ปีขึ้นไป	61	61.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ 61 คนมีอายุ 41 ปีขึ้นไป รองลงมา 24 คน มีอายุอยู่ในช่วง 36 – 40 ปี กลุ่มตัวอย่าง 10 คน มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 35 ปี และ น้อยที่สุดเพียง 5 คน อยู่ในช่วงอายุ 21 – 30 ปี

ตารางที่ 4.3 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านอาชีพ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ	3	3.00
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	7.00
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	13	13.00
พนักงานบริษัท	7	7.00
ค้าขาย	22	22.00
อื่น ๆ (เกษตรกรรวม)	48	48.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ 48 คน มีอาชีพอื่น ๆ (เกษตรกรรวม) รองลงมา 22 คน มีอาชีพค้าขาย น้อยที่สุดเพียง 3 คน มีอาชีพรับราชการ

ตารางที่ 4.4 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
5,000 – 10,000 บาท	9	9.00
10,001 – 20,000 บาท	29	29.00
20,001 – 30,000 บาท	51	51.00
30,001 บาทขึ้นไป	11	11.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ 51 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในช่วง 20,001 – 30,000 บาท รองลงมาคือ 29 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในช่วง 10,001 – 20,000 บาท กลุ่มตัวอย่าง 11 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป และน้อยที่สุดคือ 9 คน มีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท

ตารางที่ 4.5 สภาพทั่วไปของสมาชิก (ด้านประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ		
1 ครั้ง	14	14.00
2 ครั้ง	62	62.00
3 ครั้ง	8	8.00
มากกว่า 3 ครั้ง	16	16.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ 62 คน มีประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ 2 ครั้ง รองลงมา 16 คน มีประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ มากกว่า 3 ครั้ง กลุ่มตัวอย่าง 14 คน มีประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ 1 ครั้ง และน้อยที่สุดคือ 8 มีประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ 3 ครั้ง

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ
(ด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสินเชื่อสหกรณ์ ฯ	ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อความสามารถในการชำระหนี้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศ	68	25	7	0	0
1.1 ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน (ราคาขางพารา, ปาล์มน้ำมัน, ราคาสินค้า, ค่าครองชีพ)					
1.2 ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย	59	38	3	1	0
1.3 นโยบายของรัฐบาล (การช่วยเหลือด้านราคาสินค้าและผลผลิตต่าง ๆ)	29	57	14	0	0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.6 พบว่า สมาชิกสหกรณ์ ๙ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสินเชื่อสหกรณ์ ในเรื่องระดับความสามารถในการชำระหนี้ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศ คือ ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 และนโยบายของรัฐบาล มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ๙
(ด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศ)

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความเกี่ยวข้อง
1. ด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศ	4.61	0.618	เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด
1.1 ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน (ราคาขายพารา, ปาล์มน้ำมัน, ราคาสินค้า, ค่าครองชีพ)			
1.2 ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย	4.53	0.611	เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด
1.3 นโยบายของรัฐบาล (การช่วยเหลือด้านราคาสินค้าและผลผลิตต่าง ๆ)	4.15	0.642	เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด
รวม	13.29	1.871	เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ในภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามมีคำตอบเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้ของสมาชิกด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ของประเทศ ส่วนใหญ่คิดว่า มีความเกี่ยวข้องกันมากที่สุด ($\bar{x} = 13.29$, S.D. = 1.871) ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน มีความเกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.618), ระบอบการปกครอง มีความเกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.611), และนโยบายของรัฐบาล มีความเกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.642) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ
(ด้านนโยบายของสหกรณ์ ฯ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสินเชื่อบริการของสหกรณ์ ฯ	ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อความสามารถในการชำระหนี้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านนโยบายของสหกรณ์ ฯ					
2.1 อัตราการคิดกำไรของสหกรณ์ ฯ มี ความเหมาะสมและเป็นธรรม	59	39	2	0	0
2.2 การให้บริการของพนักงาน	62	29	9	0	0
2.3 ความเหมาะสมของกฎ ระเบียบของ สหกรณ์ ฯ	12	30	49	9	0
2.4 นโยบายด้านการจูงใจในการชำระหนี้ เช่น ส่วนลด	64	33	3	0	0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับระดับความสามารถในการชำระหนี้ ของสมาชิกดังนี้ คือ อัตราการคิดกำไรของสหกรณ์ ฯ มีความเหมาะสมและเป็นธรรม มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 การให้บริการของพนักงาน มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 ความเหมาะสมของกฎ ระเบียบของสหกรณ์ ฯ มีผลอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 และ นโยบายด้านการจูงใจในการชำระหนี้ เช่น ส่วนลด มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ
(ด้านนโยบายของสหกรณ์ ฯ)

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความเกี่ยวข้อง
ด้านนโยบายของสหกรณ์ ฯ			
2.1 อัตราการคิดกำไรของสหกรณ์ ฯ มีความเหมาะสมและเป็นธรรม	4.57	0.537	เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด
2.2 การให้บริการของพนักงาน	4.53	0.658	เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด
2.3 ความเหมาะสมของกฎ ระเบียบของสหกรณ์ ฯ	3.45	0.821	เกี่ยวข้องในระดับปานกลาง
2.4 นโยบายด้านการจูงใจในการชำระหนี้ เช่น ส่วนลด	4.61	0.549	เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด
รวม	17.16	2.565	เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ในภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามมีคำตอบเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้ของสมาชิกด้านนโยบายของสหกรณ์ ฯ ส่วนใหญ่คิดว่า มีความเกี่ยวข้องกันในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 17.16$, S.D. = 2.565) อัตราการคิดกำไรของสหกรณ์ มีความเกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.537), การให้บริการของพนักงานมีความเกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.658), ความเหมาะสมของกฎ ระเบียบของสหกรณ์ ฯ มีความเกี่ยวข้องในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 0.821) และ นโยบายด้านการจูงใจในการชำระหนี้ เช่น ส่วนลด มีความเกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.549) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสามารในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสินเชื่อบริการ ฯ	ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อความสามารถในการชำระหนี้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านอื่น ๆ					
3.1 สภาพดินฟ้าอากาศ และภูมิประเทศ จังหวัดกระบี่	51	42	7	0	0
3.2 ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยี	37	59	4	0	0
3.3 องค์กรอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งกับสหกรณ์ ฯ (กองทุน, ธนาคารพาณิชย์, ธ.ก.ส. ฯลฯ)	16	36	45	3	0
3.4 ค่านิยมส่วนบุคคลของสมาชิก (ความ รับผิดชอบ, ตระหนักถึงความสำคัญ)	61	38	1	0	0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเรื่องปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระดับความสามารถในการชำระหนี้ ดังนี้ คือ สภาพดินฟ้าอากาศ และภูมิประเทศ ผลอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยี มีผลอยู่ในระดับมาก จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 องค์กรอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งกับสหกรณ์ ฯ มีผลอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และค่านิยมส่วนบุคคลของสมาชิก มีผลอยู่ในระดับมาก จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00

ตารางที่ 4.11 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ (ด้านอื่น ๆ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเกี่ยวข้อง
ด้านอื่น ๆ			
3.1 สภาพดินฟ้าอากาศ และภูมิประเทศจังหวัดกระบี่	4.44	0.625	เกี่ยวข้องในระดับมาก
3.2 ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยี	4.33	0.551	เกี่ยวข้องในระดับมาก
3.3 องค์กรอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งกับสหกรณ์ ฯ (กองทุน, ธนาคารพาณิชย์, ธกส. ฯลฯ)	3.65	0.783	เกี่ยวข้องในระดับมาก
3.4 ค่านิยมส่วนบุคคลของสมาชิก (ความรับผิดชอบ, ตระหนักถึงความสำคัญ)	4.60	0.512	เกี่ยวข้องในระดับมากที่สุด
รวม	17.02	2.471	เกี่ยวข้องในระดับมาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ในภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามมีคำตอบเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้ของสมาชิกด้านอื่น ๆ ส่วนใหญ่คิดว่า มีความเกี่ยวข้องกันในระดับมาก ($\bar{X} = 17.02$, S.D. = 2.471) สภาพดินฟ้าอากาศ และภูมิประเทศมีความเกี่ยวข้องในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.625) ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยี มีความเกี่ยวข้องในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.551) องค์กรอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งกับสหกรณ์ ฯ มีความเกี่ยวข้องในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.783) และ ค่านิยมส่วนบุคคลของสมาชิก ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.512) ตามลำดับ

จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ ในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ โดยเฉลี่ยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศอยู่ในระดับ มากที่สุด ด้านนโยบายของสหกรณ์ ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด และ ด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับ มาก

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

จากสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน มีผู้เสนอปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และทั้ง 5 ท่านนั้นต่างมีความคิดเห็นไปในทิศทาง เดียวกันว่า สหกรณ์ ฯ ควรจะมีพนักงานสินเชื่อเพิ่มเพื่อความสะดวก และเพียงพอต่อการให้บริการ ส่วนบุคลิกภาพ การให้บริการ และด้านอื่น ๆ คืออยู่แล้ว

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกopheฮิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์ 2) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 สภาพทั่วไปของสมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์ ฯ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีอาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท มีประวัติการใช้บริการสินเชื่อกับสหกรณ์ ฯ มาแล้ว 2 ครั้ง จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการชำระหนี้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกopheฮิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่

1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกopheฮิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ เรื่องเจ้าหน้าที่สินเชื่อ นโยบายสินเชื่อของสหกรณ์ ฯ เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองสภาพดินฟ้าอากาศ ภูมิประเทศ ระบบการสื่อสาร เทคโนโลยี องค์กรอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่ง ค่านิยมส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับการชำระหนี้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ชะกopheฮิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ทั้งสิ้น

1.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ได้เสนอแนะ คือ พนักงานสินเชื่อมีไม่เพียงพอ และควรเพิ่มพนักงานสินเชื่อ เพื่อความสะดวกในการติดต่อด้านสินเชื่อกับสหกรณ์ ฯ

2. อภิปรายผล

2.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ษะกอพะฮออิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ พบว่า เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และ ประวัติการใช้บริการ สิ้นเชื่อสหกรณ์ ฯ มีความเกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสหกรณ์ ออมทรัพย์ ษะกอพะฮออิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ ทั้งนี้ ไม่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยใดที่อ้างอิง เพราะส่วนใหญ่จะกล่าวถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น เศรษฐกิจ ปริมาณหนี้ ปริมาณผลผลิต ฯลฯ มากกว่าสภาพของ สมาชิกสหกรณ์ ฯ

2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ษะกอพะฮออิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ พบว่า ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง นโยบายของ สหกรณ์ ฯ และอื่น ๆ มีผลและมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทั้งสิ้นต่อการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์ ฯ ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คุณปริยาภา สีดา และคณะ คือ ปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกมีหลายปัจจัย เป็นต้นว่า ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และเนื่องจากภัยธรรมชาติ ราคาผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นที่มาของรายได้สมาชิก ตกต่ำ มีการใช้เงินกู้ยืมออกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้กับสหกรณ์ การชำระหนี้ของสมาชิกขึ้นอยู่กับรายได้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค

2.3 นอกเหนือจากปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นยังมีอีกปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการชำระคืน สิ้นเชื่อสหกรณ์ ฯ คือความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ในการสำนึกต่อการชำระหนี้ และ พฤติกรรมการใช้เงินกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์เอง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คุณปริยาภา สีดา และ คณะ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 ผู้ศึกษาสามารถนำผลการศึกษาที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ ในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ษะกอพะฮออิสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ ไปประยุกต์ ใช้ในการวางแผนการบริหารงานของสหกรณ์ ฯ และกำหนดกลยุทธ์ด้านสิ้นเชื่อเพื่อที่จะได้มีการ พัฒนาที่เหมาะสมและทำให้การบริหารสิ้นเชื่อของสหกรณ์ ฯ ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นด้วย

3.1.2 ผู้บริหารและกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์พะเยาสลาม จำกัดจังหวัด กระบี่ ควรนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และวางแผนการบริหารงาน เพื่อที่จะได้ทันต่อ เหตุการณ์เสมอ

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ศึกษาเปรียบเทียบ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พะเยาสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ กับองค์กรอื่นที่มีขนาดเดียวกัน เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อจะนำผลมาศึกษา ปรับปรุง และประยุกต์ใช้ ในสหกรณ์ออมทรัพย์พะเยาสลาม จำกัด

3.2.2 ศึกษากลยุทธ์ในการบริหารลูกหนี้ ของธนาคาร หรือ สหกรณ์อื่นที่ประสบความสำเร็จหรือน่าสนใจ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กิจการของออมทรัพย์พะเยาสลาม จำกัด จังหวัดกระบี่ หรือ สหกรณ์อื่น

3.2.3 การศึกษาควรมีข้อมูลครอบคลุมมากกว่านี้ เพื่อข้อมูลที่ได้จะได้มากกว่านี้ ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาสหกรณ์ ฯ ให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการจำกัดในเรื่องของระยะเวลา ในการศึกษาข้อมูล จึงได้ข้อมูลไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัทยา ไควศิษย์ (2535) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้เงินกู้ ของเกษตรกรลูกค้า
ธ.ก.ส. ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
ในช่วงปี 2533 www.geocities.com. 10 มีนาคม 2552
- จันทร์ศรี สมวิลาศ (2536) ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อการเกษตร www.geocities.com.
10 มีนาคม 2552
- ชื่นอารมณ์ ภาวะพฤติ (2540) การตลาดบริการ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (2551) แนวคิดในการบริหารสินเชื่อยุคใหม่
สหกรณ์ออมทรัพย์ www.fpo.go.th. 4 มกราคม 2552
- เทียนชัย รัตนดิลก (2533) การศึกษาปัญหาการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกร
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม www.geocities.com. 10 มีนาคม 2552
- นิคม จารุมณี (2536) การจัดการอุตสาหกรรมบริการ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์
- ปรียาภา สีดา และคณะ (2551) ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรชนบท จำกัดจังหวัดขอนแก่น www.geocities.com. 15 มกราคม 2552
- แผนงานฐานทรัพยากรอาหารมูลนิธิชีววิถี (2551) การชำระคืนสินเชื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2552
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2552) แนวโน้มกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2552
www.kasikomresearch.com. 22 เมษายน 2552
- _____ (2552) แนวโน้มกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2552 www.positioningmag.com.
22 เมษายน 2552
- สุนา อยู่โพธิ์ (2536) การตลาดบริการ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า
- อังจิมา เศรษฐบุตร และสายสวรรค์ วัฒนพานิช (2533) การบริหารการตลาดกรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
ออมทรัพย์พะเยาสหกรณ์ จำกัด จังหวัดกระบี่

การศึกษานี้เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ส่วนบุคคล ประวัติการใช้
สินเชื่อ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบรายการ

ตอนที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
พะเยาสหกรณ์ จำกัด จังหวัดกระบี่ ลักษณะคำถามเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่มีต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ
ในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พะเยาสหกรณ์ จำกัด จังหวัดกระบี่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาขีดเครื่องหมาย / ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. อายุ	☐ 21 – 30 ปี
☐ 36 – 40 ปี	☐ 31 – 35 ปี
☐ 41 ปีขึ้นไป
3. อาชีพ	☐ รับราชการ
☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ ค้าขาย	☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงานบริษัท
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	☐ 5,000 - 10,000 บาท
☐ 20,001 - 30,000 บาท	☐ 10,001 - 20,000 บาท
☐ 30,001 บาทขึ้นไป
5. ประวัติการใช้บริการสินเชื่อสหกรณ์ ฯ	☐ 1 ครั้ง
☐ 3 ครั้ง	☐ 2 ครั้ง
☐ มากกว่า 3 ครั้ง

ตอนที่ 2 การการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ออมทรัพย์ระยะกึ่งระยะออมทรัพย์ จำกัด

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

ลำดับ	ความคิดเกี่ยวกับสินเชื่อบริการสหกรณ์ ฯ	ระดับความสามารถในการชำระหนี้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1.	1. ด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศ					
	1.1 ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ราคาอาหาร ปาล์ม ราคาสินค้า ค่าครองชีพ ฯลฯ					
	1.2 ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย					
	1.3 นโยบายของรัฐบาล (การช่วยเหลือด้านราคา สินค้าและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ)					
2.	2. ด้านนโยบายของสหกรณ์ ฯ					
	2.1 อัตราการคิดกำไรของสหกรณ์ ฯ มีความเหมาะสมและเป็นธรรม					
	2.2 การให้บริการของเจ้าหน้าที่สินเชื่อ					
	2.3 ความเหมาะสมของกฎ ระเบียบของสหกรณ์ ฯ					
	2.4 นโยบายด้านการจูงใจในการชำระหนี้ เช่น ส่วนลด					
3.	3. ด้านอื่น ๆ					
	3.1 สภาพดินฟ้าอากาศ และภูมิประเทศจังหวัด กระบี่					
	3.2 ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยี					
	3.3 องค์กรอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งกับสหกรณ์ ฯ (กองทุน, ธนาคารพาณิชย์, ธ.ก.ส. ฯลฯ)					
	3.4 ค่านิยมส่วนบุคคลของสมาชิก (ความรับผิดชอบ, ตระหนักถึงความสำคัญ)					

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข
ตารางขามาเน่

Sample Size For Specified Confidence Limits and Precision
When Sampling Attributes in Percent

A. 2 σ Confidence Interval

($\pi = 0.5$)^a

Size of Population (N)	Sample Size (n) for Precision (e) of					
	$\pm 1\%$	$\pm 2\%$	$\pm 3\%$	$\pm 4\%$	$\pm 5\%$	$\pm 10\%$
500	b	b	b	b	222	83
1,000	b	b	b	385	286	91
1,500	b	b	638	441	316	94
2,000	b	b	714	476	333	95
2,500	b	1,250	769	500	345	96
3,000	b	1,364	811	517	353	97
3,500	b	1,458	843	530	359	97
4,000	b	1,538	870	541	364	98
4,500	b	1,607	891	549	367	98
5,000	b	1,667	909	556	370	98
6,000	b	1,765	938	566	375	98
7,000	b	1,842	959	574	378	99
8,000	b	1,905	976	580	381	99
9,000	b	1,957	989	584	383	99
10,000	5,000	2,000	1,000	588	385	99
15,000	6,000	2,143	1,034	600	390	99
20,000	6,667	2,222	1,053	606	392	100
25,000	7,143	2,273	1,064	610	394	100
50,000	8,333	2,381	1,087	617	397	100
100,000	9,091	2,439	1,099	621	398	100
$\rightarrow \infty$	10,000	2,500	1,111	625	400	100

^a Formula for sample size when population proportion is π is

$$n = \frac{Z^2 \pi(1-\pi)N}{Z^2 \pi(1-\pi) + Ne^2}$$

This table assumes $\pi = 0.5$. $z = 2$

$$N = \frac{Z^2(0.5)^2 N}{Z^2(0.5)^2 + Ne^2} = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n \geq n_s$$

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายวุฒิสาร เจตาสน์
วัน เดือน ปีเกิด	6 สิงหาคม 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดกระบี่
ประวัติการศึกษา	นิสิตาสาตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2538
สถานที่ทำงาน	สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮือสลาม จำกัด
ตำแหน่ง	ผู้จัดการใหญ่สหกรณ์ออมทรัพย์ชะกอพะฮือสลาม จำกัด